

Buletin lunar
al CNPF – luna
noiembrie, 2019

2

Decizii ale Consiliului
de administrație al Comisiei
Naționale a Pieței Financiare

3

Expansiunea creditului
pentru economie, frânată
de profitabilitatea
rezervelor obligatorii

5

Cât de atractivă este piața muncii din Moldova pentru profesioniști?

Republica Moldova ocupă locul 86 într-un clasament al pregătirii și atragerii de profesioniști pe piața muncii, din cele 132 de țări incluse în raportul „The Global Talent Competitiveness Index”, realizat de școlile de business Insead și Adecco.

Competitivitatea pentru forța de muncă de valoare a fost evaluată în funcție de mai multe criterii privind mediul de afaceri și reglementarea, deschiderea economiei față de străinătate, imigranți și minorități, educație, protecție socială, calitatea vieții, sănătate, productivitate, prezența profesioniștilor cu înaltă pregătire și inovare.

Republica Moldova este inclusă în grupul țărilor cu venituri sub medie, grup din care fac parte Ghana, Kenya, Guatemala, Egipt, dar și Kârgâzstan, Maroc și alte țări.

Potrivit raportului, Moldova rămâne o țară cu o populație rurală predominantă, ce depășește 57 la sută din total, situându-se la indicatorul populație urbană cu 42,63 la sută, pe locul 105. În schimb ne putem lăuda cu o rată foarte mică a șomajului, respectiv 3,11 la sută, în rândul persoanelor cu studii superioare. La acest capitol suntem pe locul 26, peste țări ca Austria, Belgia, Elveția, Estonia, Suedia.

O explicație ar fi că anume persoanele cu studii superioare pleacă peste hotare la muncă sau în căutare. Faptul însă rămâne fapt, rata șomajului printre persoanele cu studii superioare este mai mică decât în peste 90 de țări incluse în top.

La întrebarea în ce măsură politicile de pe piața muncii ajută persoanele să găsească un nou loc de muncă sau să urmeze cursuri de recalificare, respondenții au dat o notă de 2,91 (1 înseamnă deloc; 7 – într-o mare măsură). Pe un loc mai bun, 67 și o notă mai înaltă 4,35 a obținut Republica Moldova la capitolul relațiile între angajat și angajator, în schimb atunci când e vorba de funcțiile de conducere în companii, ne-am plasat pe locul 1000 cu un punctaj de 3,66 la sută, peste media de 7, ce înseamnă manageri profesioniști aleși pentru merit și calificări. Raportul mai arată că nu întotdeauna salariul este legat de productivitatea angajaților.

Deși au plasat Moldova aproape de subsolul clasamentului, la categoria investiții în tehnologii emergente, inclusiv Internet, rămâi cu impresia că s-a luat în calcul o situație deja depășită de realități. Numărul rezidenților activi al Moldova IT Park a ajuns la 525 cu un număr de angajați de peste 9 mii și un venit prognozat pentru anul 2019 de 2,9 miliarde de lei. „Avem o creștere dinamică în domeniul Tehnologiilor Informaționale și dezvoltarea softurilor. O creștere de două ori în ultimii trei ani. Exportul de produse și servicii IT a depășit domeniile tradiționale de export, care

la fel a crescut. Avem rețele informaționale bine dezvoltate și specialiști bine pregătiți care vorbesc mai multe limbi. Avem parcuri IT care se bucură de un regim foarte facil și invităm investitorii din domeniu în Moldova”, a menționat premierul Ion Chicu la Forumul „Digital Future of Global Economy”.

Iar comunicațiile și informatica este tocmai domeniul atractiv pentru cei cu studii superioare, ca nivel de salarizare, dar și perspective de creștere.

Continuare în pag. 4.

Curs valutar
5.02.2020

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.6107
EUR	1	19.3893
UAH	1	0.7152
RON	1	4.0581
RUB	1	0.2804

CAPITAL Market

**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

Moldpresa[®]
Tu alegi, noi difuzăm!

Banca Națională
a Moldovei

COMISIA NAȚIONALĂ
A PIEȚEI FINANCIARE

**Ce cuprinde
DAE și ce trebuie
să știi despre
costurile
unui credit**

Citește în pag. 4.

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market în toate oficiile „Poșta Moldovei” din țară sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agencia „Ediții Periodice” (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică „Capital Market” lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

Telefon de contact – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 11 • 2019

PIAȚA DE CAPITAL

PIAȚA PRIMARĂ

În luna noiembrie 2019, în Registrul de stat al valorilor mobiliare, au fost înregistrate două emisiuni suplimentare de acțiuni în valoare de 35,68 mil. lei, reflectate în Tabelul nr. 1.

Volumul emisiunilor de acțiuni în luna noiembrie 2019 a constituit 35,68 mil. lei ce indică o descreștere cu 75,02 mil. lei sau cu 67,77% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (Diagrama nr. 1).

În ianuarie-noiembrie 2019, au fost înregistrate 26 emisiuni de valori mobiliare în valoare totală de 210,6 mil. lei, ceea ce constituie o descreștere cu 372,91 mil. lei sau cu 63,91% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Evoluția numărului și a volumului emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-noiembrie 2015–2019 este reflectată în Diagrama nr. 2 și Diagrama nr. 3.

În ianuarie-noiembrie 2019, fluxul de investiții străine a constituit 20,44 mil. lei sau 9,71% din totalul emisiunilor de acțiuni.

Totodată, volumul investițiilor străine înregistrat în ianuarie-noiembrie 2019 a crescut cu 3,15 mil. lei sau cu 18,22% față de aceeași perioadă a anului precedent.

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA SECUNDARĂ

În luna noiembrie 2019, pe piața secundară au fost efectuate 1035 tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 45,04 mil. lei raportate la 2,93 mil. valori mobiliare.

În ianuarie-noiembrie 2019, pe piața secundară au fost efectuate 5440 tranzacții în volum de 5 217,29 mil. lei, volumul acestora înregistrând o creștere cu 865,82 mil. lei sau cu 19,9% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (Tabelul nr. 2).

Ponderea tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară în noiembrie 2019 după volumul tranzacțiilor și după numărul acestora este reflectată în Diagrama nr. 4 și Diagrama nr. 5.

Totodată, în luna noiembrie 2019, pe piața secundară, CNPF a aprobat un prospect al ofertei de preluare benevolă a valorilor mobiliare (Tabelul nr. 3).

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ

Conform rapoartelor prezentate de către entități, în luna noiembrie 2019 pe piața reglementată au fost efectuate 30 tranzacții în volum de 16,05 mil. lei raportate la 0,22 mil. de valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor, ponderea maximă după volum revine licitațiilor cu strigare (Pachet unic) – 9,51 mil. lei sau 59,25% din totalul tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată, urmate de 21 tranzacții de vânzare-cumpărare în volum de 6,19 mil. lei – 38,57% și, respectiv, două tranzacții în cadrul ofertei de preluare în volum de 0,35 mil. lei care constituie 2,18% din volumul total al tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată (Diagrama nr. 6).

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN CADRUL SISTEMULUI MULTILATERAL DE TRANZACȚIONARE (MTF)

În luna noiembrie 2019, în cadrul MTF a fost efectuată o tranzacție de vânzare-cumpărare cu 55 de acțiuni emise de SA "ARRIA TRADE CORPORATION" în volum de 0,06 mil. lei.

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN AFARA PIEȚEI REGLEMENTATE SAU MTF

În luna noiembrie 2019, în afara pieței reglementate sau MTF, au fost efectuate 1004 tranzacții în volum de 28,93 mil. lei raportate la 2,71 mil. unități de valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF în luna noiembrie 2019 ponderea maximă după volum revine tranzacțiilor prin depunerea valorilor mobiliare ca aport la capitalul social al societății cu răspundere limitată sau persoanei juridice nerezidente care constituie 23,23 mil. lei sau 80,3% din volumul total. Totodată, tranzacțiile de vânzare-cumpărare constituie 4,90 mil. lei sau 16,94% și, respectiv, alte tranzacții – 0,80 mil. lei sau 2,76% din volumul total al tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF (Diagrama nr. 7).

Comisia Națională a Pieței Financiare:
MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77,
tel. (37 322) 859 401, www.cnpf.md
Direcția generală dezvoltare instituțională și relații externe: tel. (37 322) 859 430

Diagrama nr. 1 Volumul emisiunilor de acțiuni în noiembrie 2015–2019

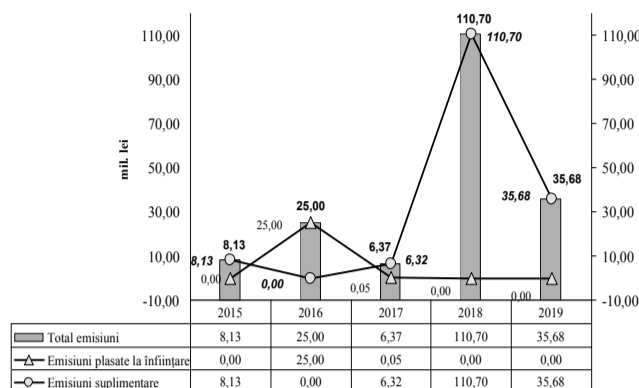

Diagrama nr. 2 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie–noiembrie 2015–2019

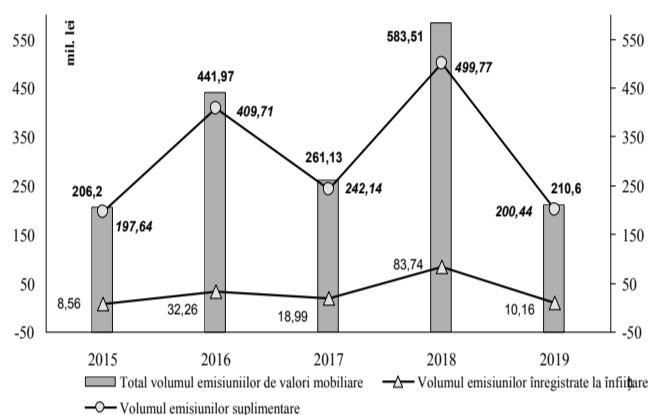
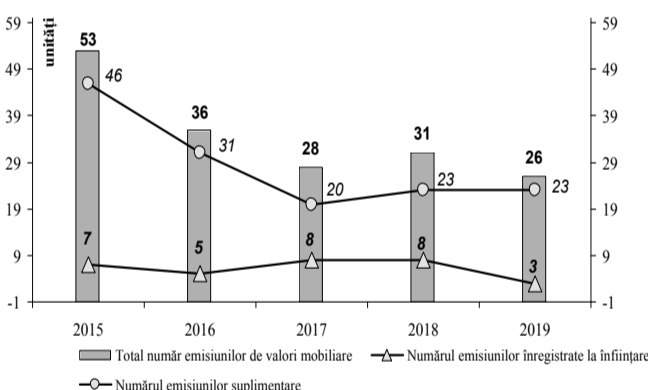

Diagrama nr. 3 Numărul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie–noiembrie 2015–2019

Tabelul nr. 1 Emisiunile de valori mobiliare

înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare în noiembrie 2019

Denumirea emitentului	Codul ISIN al valorilor mobiliare	Suma emisiunii, lei	Numărul de valori mobiliare plasate, unități	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Prețul de plasare a unei valori mobiliare, lei
<i>Emisiuni de acțiuni suplimentare</i>					
BC "ENERGBANK" SA *	MD14ENER1001	35 675 200	713 504	50	50
FPC "VOIEVOD" SA	MD14VOEV1003	5 500	275	20	20
Total		35 680 700			

*Acțiuni emise în contextul art. 521 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor

Tabelul nr. 2 Indicatorii privind volumele tranzacțiilor cu valori mobiliare corporative

înregistrate în ianuarie-noiembrie 2018–2019

Ianuarie-noiembrie	Piața reglementată		Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)		Tranzacții în afara pieței reglementate sau MTF		Total piața secundară	
	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei
2018	272	1929,27	85	46,65	6809	2375,55	7166	4351,47
2019	175	3269,05	43	2,22	5222	1946,02	5440	5217,29

Tabelul nr. 3 Oferte de preluare benevolă derulate în luna noiembrie 2019

Hotărârea CNPF	Data publicării în monitorul oficial	Denumirea ofertantului	Date despre valorile mobiliare ce constituie obiectul ofertei			
			Denumirea emitentului	Valoarea nominală lei	Preț propus lei	Nr. de acțiuni ce constituie obiect al ofertei
nr. 55/2 din 18.11.2019	22.11.2019	BUMBU RUSLAN, BUMBU VALENTINA, BUMBU DUMITRU, BUMBU MARIA, SRL VIN-SELECT	SA PLAI-FRUCT	6,00	6,00	22 817

Diagrama nr. 4 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, noiembrie 2019 (după volumul tranzacțiilor)

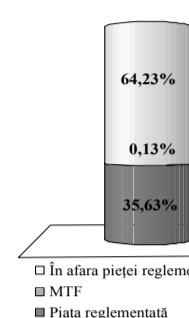

Diagrama nr. 5 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, noiembrie 2019 (după numărul tranzacțiilor)

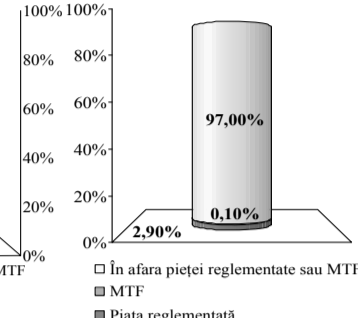

Diagrama nr. 6 Structura tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată în luna noiembrie 2019

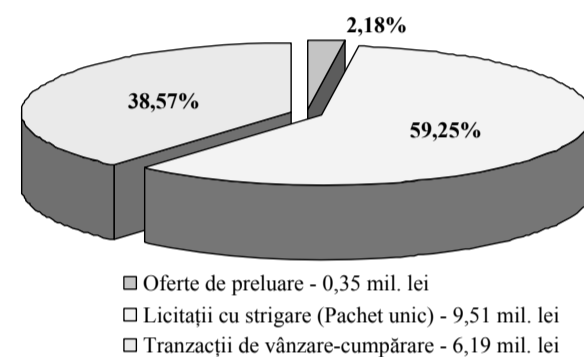
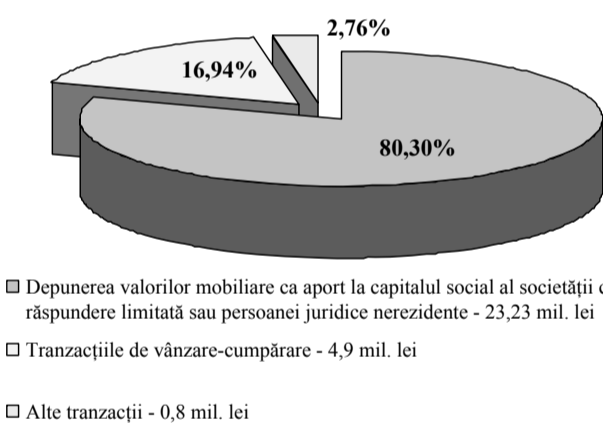

Diagrama nr. 7 Structura tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF

în luna noiembrie 2019

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 3 februarie 2020, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare nebancale, mai cu seamă:

REGLEMENTARE

- Modificarea Regulamentului cu privire la procesarea electronică a documentelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, care are drept scop atribuirea drepturilor/obligățiilor (reieșind din legislația primară – Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări) aferente gestionării contractelor obligatorii de răspundere civilă auto și persoanelor de distribuție precum brokerii de asigurare/reasigurare.

AUTORIZARE

- Autorizarea reorganizării SA „ORMOTEX” din mun. Chișinău prin transformare în societate cu răspundere limitată;
- Înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare privind radierea valorilor mobiliare emise anterior de Societățile pe acțiuni:
 - „TOT”, în număr de 20000 acțiuni ordinare nominative, urmare a lichidării;
 - „IRIS V.T.”, în număr de 100 acțiuni ordinare nominative, urmare a lichidării;

- „MAIESTRIE-REPAR”, în număr de 100 acțiuni ordinare nominative, în rezultat reorganizării prin transformare în SRL „FLOXAL PLUS” ÎCS;

- Exprimarea acordului pentru desemnarea dlui Serghei Cernev în funcția de administrator al Agentului de Asigurare „ASIG-URS” SRL și exercitarea funcției de contabil-șef al entității de către dna Ana Cerneva;
- Eliberarea acordului pentru efectuarea auditului extern în cadrul CA „GARANȚIE” SA de către Firma de audit „MOLDAUDITING” SRL;
- Aprobarea în prealabil în calitate de entitate de audit a companiei „AUDIT SEDAN” SRL și a membrilor echipei acesteia pentru efectuarea auditului extern în cadrul „MOLDASIG” SA;
- Retragerea licenței Întreprinderii cu Capital Străin „WVP Broker de Asigurare” SRL pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări, în legătură cu încetarea benevolă a activității de intermediere;
- Retragerea licenței AEÎ „SATUL NOU” pentru desfășurarea activității asociațiilor de economii și împrumut de categoria A, în legătură cu depunerea benevolă a licenței;
- Eliberarea companiei fiduciare „BV Fiduciar Invest” SA a acordului prealabil pentru procurarea valorilor mobiliare de stat;
- Aprobarea prețului de vânzare conform actelor de reevaluare a

valorilor mobiliare deținute de administratorii fiduciar „BV Fiduciar Invest” SA, „Econ-Renaștere” SA și „Compania Fiduciară a Fero-viarilor” SA care se expun la vânzare în modul stabilit de art. 146¹ alin. (2) din Legea nr. 171/2012.

SUPRAVEGHERE

- Suspendarea dreptului de vot al acțiunilor în capitalul Societății de investiții „Pro Invest Capital” SA deținute de acționarul ÎCS „Nord-Activ” SRL în mărimea ce depășește 10% din capitalul social al societății de investiții în cauză. Astfel, deținătorul indirect a 955 733 (97,92%) acțiuni cu drept de vot în capitalul social al societății menționate este obligat, în termen de 3 luni, să obțină avizul CNPF privind achiziția realizată sau să-și înstrăineze deținerea indirectă menționată. În caz contrar, la expirarea termenului prenotat, devin incidente prevederile art. 40¹ din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital;
- Prescrierea și aplicarea avertismentului față de 34 de Organizații de Creditare Nebancară să-și conformeze activitatea privind mărimea minimă a capitalului social și/sau să notifice CNPF în vederea efectuării înscirierilor corespunzătoare în Registrul organizațiilor de creditare nebancale autorizate;
- Prescrierea repetată față de administratorii a 26 de Asociații de Economii și Împrumut întreprinderea măsurilor de rigoare în vederea înstrăinării valorilor mobiliare emise de SA „Corporația de Finanțare Rurală”, în termen de 10 zile. Totodată, se suspendă operațiunile bancare la conturile curente și de depozit ale AEÎ menționate până la conformarea acestora cerințelor legislației.

Serviciul de presă al CNPF

Suntem parte a unei economii despre care se tot vorbește la Davos

Dacă ținem în vizor piețele lumii, dacă ne dorim cote de export mai mari în țările comunității europene, dacă am ajuns cu vinurile noastre în restaurantele Chinei și ne înzestrăm agricultura cu tehnica dirijată prin satelit, dacă toate acestea și multe alte lucruri proprii economiei moderne se întâmplă și în Moldova, înseamnă că e absolut firesc să ne intereseze totuși ce a fost la Davos, cine a mers la acest Forum Economic Mondial, despre ce au vorbit, care este starea de spirit la ora actuală și cum arată lumea în perspectiva anilor care vin.

miei mondiale în acest an. Previiziunile pot avea ca suport și estimările reduse ale Fondului Monetar Internațional bunăoară atunci când acesta are sub lupă economia Chinei.

Proporția directorilor de companii care se așteaptă la o încetinire a ritmului de creștere a economiei mondiale în acest an a crescut de 10 ori din 2018, arată același sondaj citat de Bloomberg.

Același furnizor mondial de știri și informații financiare concluzionează că “asta înseamnă că peste jumătate din cei 1.581 de directori executivi chestionați în 83 de țări văd ritmul de creștere încetinind, cel mai ridicat procent de când PwC a început să realizeze sondajul, în 2012 (...). Avem în față o viitoare încetinire sincronizată a economiei mondiale, dar și situația în care muniția de care dispunem pentru a contracara o posibilă recesiune mondială este mai limitată”.

Revenind la aceleași estimări ale FMI date înainte de Summitul de la Davos, trebuie să spunem că în pofida unei redresări moderate a creșterii, nesiguranța legată de tensiunile dintre SUA și China și creșterea modestă din India vor pune presiune pe economia mondială în 2020.

Deutsche Welle citează aceleași estimări acolo unde se spune că “creșterea economiei mondiale pe 2020 este măsurată la 3,3 la sută”, cu 0,1 procente sub estimarea inclusă în raportul său anterior din octombrie. Totuși, cifrele FMI pe 2020 indică o creștere ușor mai solidă decât în 2019.

Șefa FMI, Kristalina Georgieva, a avertizat că creșterea din 2020 este în continuare vulnerabilă în fața unor factori ca protestele politice din numeroase țări, tensiunile recente dintre SUA și Iran, războiul comercial dintre Washington și Beijing.

FMI a arătat că estimările sale depind de „evitarea unei escaladări în

continuare a disputei „nesoluționate” dintre SUA și China. „Greșeli de politică în această fază ar putea slăbi și mai mult o economie mondială fragilă”, se arată în raportul FMI.

O așteptată încetinire a economiei indiene se profilează de asemenea ca un risc major pentru economia mondială, iar FMI a arătat că aceasta a reprezentat factorul principal din spatele deciziei de revizuire în jos a proiecțiilor de creștere.

„Încercăm cu toții să ne obișnuim cu o viață în care nesiguranța sporită reprezintă noul normal. Asistăm deja la unele semne incipiente de stabilizare, dar nu am ajuns încă la un punct de turnură”, a declarat Georgieva, specificând că “disputele comerciale dintre UE și SUA reprezintă de asemenea un risc la adresa creșterii economiei mondiale”.

Pentru zona euro, Fondul și-a redus ușor estimarea privind PIB-ul pe acest an, cu 0,1%, până la 1,3%, menținându-și proiecția de 1,4% pentru 2021 inclusă în raportul din octombrie.

Deși nu putem vorbi despre o integrare în economia lumii care ar avea efecte garantate, economia Moldovei își conturează prognozele având ca fundal obligatoriu contextul mondial. De aici și importanța temperaturii discuțiilor care au loc la Davos, tonalității cu care se abordează problemele economice și sociale, starea relațiilor dintre marile puteri economice ale planetei.

Chiar dacă anul curent Moldova nu a fost prezentă la Davos, problemele lumii ne sunt pe deplin caracteristice. Problemele, dar și prioritățile. Fie că e vorba despre dorința de a imprima cursivitate creșterii economice, fie că e vorba despre responsabilitatea cu care abordăm problemele sociale, fie că e vorba despre ceea ce dea de fum care uneori înțețosează diminețile capitalei.

Constantin OLTEANU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conclucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

**Cod fiscal 1007601001293; BC “Victoriabank” SA
Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883;
Cont bancar IBAN MD24VI000002251311138MDL**

În atenția acționarilor BC „Moldindconbank” S.A.

COMUNICAT INFORMATIV

La 29.01.2020, la sediul băncii pe adresa: mun. Chișinău, str. Armenească, 38, etajul 5 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor BC „Moldindconbank” S.A., ținută cu prezența acționarilor.

ÎN URMA EXAMINĂRII TUTUROR CHESTIUNILOR DIN ORDINEA DE ZI, ADUNAREA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ A ACȚIONARILOR BĂNCII:

1. A hotărât încetarea înaintea de termen a împuternicirilor Consiliului BC „Moldindconbank” S.A. ales prin hotărârea Adunării generale ordinare anuale a acționarilor Băncii din 28.06.2019 (proces-verbal nr. 02) și a ales în calitate de membri ai Consiliului BC „Moldindconbank” S.A., pe termen de 4 (patru) ani, următoarele persoane: Nikolov Nikolay, Stepic Herbert, Barlagiannis Nikolaos, du Breil de Pontbriand Gaël Jean-Marie Ghislain Gérard, Higgins Thomas Michael, Basunia Tamjid Hossain, Spînu Ana.
2. A aprobat cuantumul retribuției muncii, remunerațiilor și compensațiilor membrilor Consiliului BC „Moldindconbank” S.A., cu aplicare începând cu 01.03.2020.
3. A aprobat modificările în Statutul Băncii Comerciale „Moldindconbank” S.A.
4. A aprobat modificările în Regulamentul Consiliului BC „Moldindconbank” S.A.

Comitetul de conducere al BC „Moldindconbank” S.A.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770.
Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică
CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ
A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00002249111050MDL
BC “Victoriabank”, SA., fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în «Capital Market» reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia “Edit Tipar Grup” SRL

Ce elemente conține DAE, asigură-te că le înțelegi pe toate:

- Rata dobânzii
- Comisioane
- Taxe
- Asigurare
- Perioada de împrumut

¹ Legea nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori

BSM Banca Națională a Moldovei

Cnpf COMISIA NAȚIONALĂ a PIEȚEI FINANCIARE

UK | MD Reform assistance to Moldova
Asistență pentru reforme în Moldova

Această notă a fost finanțată de către Ambasada Marii Britanii la Chișinău prin intermediul Fondului pentru Buna Guvernare. Responsabilitatea pentru conținutul acesteia îi aparține autorului, și nu reflectă neapărat poziția Guvernului Britanic.

UKaid from the British people

Dobânda anuală efectivă Cât ne costă un credit...

➤ Cum alegem un credit?

În dorința de a atrage clienți, instituțiile care vor să ne împrumute bani fac publicitate în care ne prezintă diferit costurile unui credit. Să presupunem că dorim să luăm un împrumut de 1 000 de lei pentru un an cu demararea rambursării din a doua lună. Cum alegem între următoarele oferte:

1. Plată lunară de 100 lei (DAE = 42%)
2. Dobândă anuală de 10%, fără alte comisioane (DAE = 10,47%)
3. Dobândă de 0% cu comision lunar de administrare de 2% (DAE = 26,8%)

E firesc ca fiecare dintre noi să își dorească creditul al cărui cost total este cel mai mic pentru întreaga perioadă. Dar cum decidem atunci când ofertele sunt prezentate diferit...?

➤ Ce este DAE?

Pentru a putea compara mai multe oferte de credit se utilizează calculul de Dobândă Anuală Efectivă (DAE). Acesta include toate plățile pe care le facem pentru un împrumut exprimat ca procent anual din valoarea creditului, cu excepția eventualelor penalități pentru nerespectarea angajamentelor. În situația ipotetică prezentată mai sus, oferta a doua ar avea cel mai mic DAE, fiind și cea mai convenabilă. Așadar, pentru ca să nu ne răcim printre oferte și ca să nu scăpăm din vedere alte comisioane și taxe legate de împrumut, trebuie să ne uităm la DAE - cel mai eficient instrument pentru compararea produselor de la diferiți creditori.

➤ De unde știm cât e DAE?

DAE este aplicabil la toate produsele de credit - credite de consum, împrumuturi nebancale, credite ipotecare, leasing sau carduri de credit. Legea îi obligă pe cei care fac publicitate la creditele pentru consumatori să includă DAE de fiecare dată când prezintă date referitor la costul total al creditului. Ba mai mult, înainte ca să semnăm contractul de împrumut creditorul este obligat să ne comunice care este DAE. Nu trebuie să confundăm DAE cu rata dobânzii, deoarece ele au roluri diferite în contextul creditelor bancare și împrumuturilor nebancale. Rata dobânzii este folosită la calcularea dobânzii în timp ce DAE este un indicator care exprimă în formă procentuală costul total al creditului/împrumutului.

➤ La ce să mai fim atenți

Deoarece nivelul DAE afectează consumatorii de credite, este responsabilitatea noastră să solicităm această informație atunci când ea nu ne este comunicată, nu o găsim sau lipsește din contract. Mai mult ca atât, dacă considerăm că nu avem cunoștințele necesare de a alege cel mai bun credit, ar fi bine să apelăm la un prieten sau rudă care ne poate ajuta. Persoanele mai puțin familiarizate cu sistemul financiar cel mai ușor pot cădea în plasa unor credite prea scumpe sau care nu corespund necesităților. Trebuie să reținem că creditul cu cel mai mic DAE este produsul care ne costă cel mai puțin. Totodată, când comparăm ofertele, trebuie să alegem produse similare ca volum și perioadă de împrumut, în caz contrar, s-ar putea ca DAE să nu ne mai ajute.

Reprezentanții businessului insistă pe simplificarea procedurii de atragere a forței de muncă din străinătate în R. Moldova

Problema insuficienței forței de muncă în R. Moldova a constituit subiectul discuțiilor la o ședință specială, convocată de prim-ministrul Ion Chicu.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la Serviciul de presă al Guvernului, el a menționat că agenții economici semnalează un deficit de forță de muncă disponibilă, care este unul cantitativ și calitativ, "ceea ce afectează direct competitivitatea afacerilor locale și compromite intențiile investiționale".

Șefa Biroului Migrație și Azil, Olga Poalelungi, a informat că legislația națională referitoare la imigrarea străinilor în scop de muncă a fost actualizată. A fost simplificat regimul de obținere a vizelor, inclusiv s-a renunțat la necesitatea invitației pentru cetățenii mai multor țări. În prezent, lista statelor care au nevoie de viză de intrare în RM e redusă la 58 de țări. Examinarea dosarelor durează 30-40 de zile, comparativ cu 90 de zile cât era anterior, iar dosarul este simplificat la maximum.

Ea a remarcat că există o constrângere în contractul de muncă pentru străinul ce intenționează să fie angajat, care impune mărirea salariului minim obligatoriu egal cu salariul mediu pe economie.

În opinia participanților la ședință, deficitul va deveni acut în sezonul desfășurării lucrărilor de construcție a drumurilor, planificate pentru anul 2020, unde va fi solicitat un volum mare de resurse umane. Insuficiența forței de muncă poate compromite realizarea programului de acțiuni, motiv pe care companiile solicită simplificarea procesului de aducere a forței de muncă din afara RM.

Prim-ministrul a solicitat responsabililor să întreprindă măsuri de simplificare a procedurilor și reducere a termenelor de procesare a dosarelor, atenționând despre necesitatea de a păstra siguranța pieței interne a forței de muncă.

"Forța de muncă este locomotiva economiei, generator de valoare adăugată și taxe, prin urmare simplificarea procedurilor, într-o manieră sigură, va impulsiona realizarea lucrărilor de modernizare a infrastructurii și creșterea economiei naționale", consideră el.

Cât de atractivă este piața muncii din Moldova pentru profesioniști?

Continuare din pag. 1.

Chiar dacă avem o industrie dezvoltată în domeniul tehnologiilor informaționale, numărul de roboți în industrie raportat la 10 000 de angajați este infimă, potrivit raportului, 0,1 la sută.

Experții plasează Republica Moldova pe unul din ultimele locuri (125 din 132) la capitolul atragerea oamenilor talentați din străinătate. Pentru imigranții din alte țări, Republica Moldova nu este considerată de respondenți drept un loc bun pentru a trăi, la fel e mică posibilitatea să-și îmbunătățească situația economică prin eforturile lor personale. Respondenții apreciază cu note mici calitatea școlilor de afaceri, iar companiile investesc puțin, comparativ cu alte țări, în traininguri.

Dintre republicile foste sovietice, astăzi țări membre ale UE, pe cea mai bună poziție (24) este plasată Es-

tonia, Letonia (33) și Lituania (33), iar dintre țările CSI în prima jumătate a clasamentului se află Azerbaidjan (45), Armenia (60) și Ucraina (66). România este plasată pe locul 60.

Elveția, Statele Unite ale Americii și Singapore sunt primele țări ale lumii în clasamentul competitivității privind pregătirea și atragerea de profesioniști de top și dezvoltarea talentului pe piața forței de muncă.

„EXPERT-GRUP”: EXISTĂ UN DEFICIT NU DOAR A FORȚEI DE MUNCĂ CALIFICATE, DAR ȘI CELEI NECALIFICATE

Centrul Analitic Independent „Expert-Grup” aprecia săptămâna trecută în publicația bianuală MEGA, ajunsă la cea de-a douăzeci și una ediție, că o altă sursă „de provocări în adresa creșterii economice ține de înrăutățirea situației demografice în paralel cu înăsprirea condițiilor pe piața muncii. Analiza pieței muncii denotă perpetu-

area situației aparent paradoxale când sunt înregistrate în același timp rate scăzute de ocupare și șomaj. Aceasta se explică prin creșterea ponderii populației inactive, din cauza migrației externe (factorul principal), îmbătrânirii populației (creșterea ponderii persoanelor de peste 60 de ani) și creșterii inactivității la unele categorii din populație (femei)”.

Totodată, constată experții, aceste tendințe au pus presiuni crescânde pe piața muncii. Înăsprirea condițiilor pe piața muncii se datorează diminuării continue a ofertei din partea forței de muncă, care nu poate compensa creșterea cererii din partea agenților economici. Un indicator elocvent ce scoate în evidență amplificarea decalajelor dintre cererea și oferta forței de muncă este numărul locurilor vacante. În perioada 2016-2019 numărul acestora practic s-a dublat.

Migrația externă a populației face să fie simțit deficitul nu doar a for-

ței de muncă calificate, dar și a celei necalificate, ceea ce prezintă o constrângere pentru extinderea afacerilor și atragerea investițiilor. În acest sens este necesar de eficientizat sistemele de prognoză a necesităților privind forța de muncă din partea firmelor și flexibilizarea sistemului educațional în corespundere cu actualizarea permanentă a prognozelor respective. În general, este necesară o colaborare mai strânsă între sistemul educațional și angajatori, atât la nivel de școli/universități și firme, cât și la nivelul instituțiilor publice (Ministerul Economiei și Infrastructurii și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării), menționează „Expert-Grup”.

PESTE OPT MII DE JOBURI VACANTE, DISPONIBILE PE PIAȚA MUNCII

Conform bazei de date a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă la data de 27 ianuarie 2020 erau în evidență 8280 locuri de muncă vacante, care pot fi accesate atât de femei, cât și de bărbați. Cele mai multe locuri vacante erau în Chișinău (3021) și Bălți (1441). Potrivit datelor publicate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, circa

80 la sută dintre acestea sunt pentru muncitorii necalificați, în domenii precum: industria textilă, confecții, transport și telecomunicații, dar și în întreprinderile industriale. Cei mai solicitați sunt muncitorii necalificați. În industria textilă și confecții se caută peste 2200 de meseriași. Angajatorii duc lipsă de personal și în domeniul transportului și telecomunicațiilor. Aici este nevoie de peste 600 de muncitori, iar în întreprinderile industriale din țară se caută 500 de angajați. De asemenea, sunt și peste 500 de locuri de muncă vacante pentru operatori și mașiniști.

Pentru persoanele cu nivel de instruire superior și mediu de specialitate erau disponibile 1651 locuri de muncă vacante. Lipsă acută de cadre se atestă în domeniul sănătății, unde deficitul este de 300 specialiști. De asemenea, câte aproape 200 de angajați sunt necesari în domeniul învățământului, iar în inginerie 160.

Potrivit datelor statistice, în anul 2018 una din patru întreprinderi din Republica Moldova se confruntă cu un deficit de cadre. Și în sectorul privat se simte o lipsă a forței de muncă.

Vlad BERCU

Expansiunea creditului pentru economie, frânată de profitabilitatea rezervelor obligatorii

Datorită nivelului redus al ratelor dobânzii la credite, precum și lansării programului “Prima casă”, creditarea economiei se înviorază. Ultimele date ale Băncii Naționale a Moldovei arată că soldul creditelor în economie a marcat o creștere cu 11% în noiembrie 2019 față de nivelul înregistrat în anul precedent, constituind 44,1 mild. lei. Soldul creditelor în monedă națională s-a majorat cu 19,5%, iar al celor în valută străină s-a diminuat cu 0,2%. Cu toate acestea, încă persistă reticența din partea băncilor în a oferi credite, dată fiind norma rezervelor obligatorii înaltă și profitabilitatea acestora.

În portofoliul de credite acordate, cea mai mare pondere – 23,6% – revine creditelor destinate comerțului, apoi 16,8% – consumului, 15,1% – pentru procurarea/construcția imobilului, 8,5% – industriei alimentare. Cea mai intensă creștere a fost înregistrată la creditele acordate pentru procurarea/construcția imobilului, volumul cărora s-a majorat față de noiembrie 2018 de circa 1,6 ori (2,3 mild. lei), fapt care se explică inclusiv prin lansarea în luna mai 2018 a programului “Prima Casă”.

În luna noiembrie 2019 a fost acordat un volum de credite noi în monedă națională mai mare cu 12,6% față de cel din luna noiembrie 2018. Totodată, volumul de credite noi acordate în valută străină s-a majorat cu 15,5%. Cumulativ în lunile ianuarie-noiembrie 2019 volumul creditelor noi acordate în monedă națională a fost în creștere față de perioada analogică a anului 2018 cu 24,8%, iar în valută străină – cu 6,9%.

“Gradul de acoperire a creditelor prin depozite a fost la nivel de 148,2%. Aceasta indică faptul că există resurse pentru intensificarea creditării, iar băncile comerciale au lichiditatea necesară pentru finanțarea economiei. Un indicator important care arată atât eficiența bancară, cât și riscul creditării, este nivelul creditelor neperformante. Acestea reprezintă datoriile care cel mai probabil nu vor fi rambursate, astfel creând probleme și dificultăți băncilor creditoare. Soldul datoriei la credite neperformante ca pondere în soldul total al datoriei la credite după 2 ani de evoluție ascendentă, înregistrează o tendință de diminuare de la 18,5% în luna noiembrie 2017 (când a fost atins nivelul maxim) până la 9,5% în luna noiembrie 2019”, se arată în informațiile Ministerului Economiei și Infrastructurii.

Diminuarea ponderii creditelor neperformante se explică prin faptul că băncile au aplicat unele proceduri noi (separarea activelor „bune” de cele „rele” etc.), care au condus la reducerea stocului acestora.

COMPANIILE AȘTEAPTĂ DEZGHEȚAREA CREDITĂRII

“În ianuarie-octombrie 2019 s-a înregistrat o creștere a volumului producției industriale cu 3,4%. Creșterea a fost determinată, în special, de majorarea producției industriei prelucrătoare, care a crescut cu 4%. Sectorul energetic, de asemenea, a avut o influență pozitivă, dar nesemnificativă, din cauza că acesta a

înregistrat o majorare de doar 0,2%. Industria extractivă, în ianuarie-octombrie 2019, a înregistrat un rezultat negativ (-2,9%), datorită involuțiilor continue înregistrate de sector în ultimele luni (mai-octombrie 2019). Deși înregistrează indicatori pozitivi, industria Republicii Moldova așteaptă impulsivitatea creditării pentru a-și putea crește producția și exporturile”, potrivit datelor Biroului Național de Statistică.

Dezvoltarea industriei auto-motive, a sectorului construcțiilor, precum și creșterea din ultimele luni ale industriei alimentare au constituit factorii de bază care au asigurat creșterea sectorului industrial în perioada analizată.

Fabricarea de piese pentru automobile și motoare a fost ramura principală care a contribuit la creșterea sectorului industrial. Ocupând o cotă de 3,5% în total industrie, această ramură a înregistrat o majorare de 36,7% în perioada ianuarie-octombrie 2019, asigurând circa 64% din creșterea sectorului (2,1 p.p.). Ramura respectivă continuă să se extindă datorită dezvoltării proiectelor investitorilor străini inițiate în perioada 2017-2019 în cadrul Zonelor Economice Libere. Totuși, este de remarcat că, în ultimele luni, această ramură înregistrează o încetinire a ritmurilor de creștere, fapt datorat, cel mai probabil, de diminuarea cererii pe piețele externe.

De asemenea, în ascensiune au fost ramurile industriale conexe cu sectorul construcțiilor: fabricarea articolelor din material plastic, inclusiv geamuri, uși (creștere +20,2%; contribuția la creșterea industriei de +0,7 p.p.), fabricarea cimentului, varului și ipsosului (contribuția la creșterea industriei de +0,3 p.p.), fabricarea construcțiilor metalice și a produselor din metal (creștere de 19,5%; contribuția la creșterea industriei de +0,3 p.p.), fabricarea de mobilă (creștere +11,3%; contribuția la creșterea industriei de +0,3 p.p.).

INDUSTRIA ALIMENTARĂ E PE TREND POZITIV, IAR CEA A LACTATELOR ÎȘI CONTINUĂ PICAJUL

Datele Biroului Național de Statistică relevă că din luna septembrie industria alimentară a revenit pe un trend ascendent, contribuind la creșterea sectorului industrial cu 1,8 p.p. (54% din creștere). Principalele ramuri ce au asigurat creșterea industriei alimentare, în perioada ianuarie-octombrie 2019, au fost fa-

abricarea altor produse alimentare (creștere +29%; contribuția la creșterea industriei de +0,7 p.p.), prelucrarea fructelor și legumelor (creștere +14,4%; contribuția la creșterea industriei de +0,6 p.p.), fabricarea băuturilor (creștere +4%; contribuția la creșterea industriei de +0,4 p.p.), fabricarea produselor de brutărie și a produselor făinoase (creștere +7,3%; contribuția la creșterea industriei de +0,2 p.p.), fabricarea și prelucrarea cărnii (creștere +3,3%; contribuția la creșterea industriei de +0,2 p.p.), fabricarea uleiurilor și a grăsimilor vegetale și animale (creștere +10,8%; contribuția la creșterea industriei de +0,2 p.p.).

Pe lângă ramurile industriale menționate mai sus, un aport pozitiv semnificativ la evoluția sectorului industrial l-a avut creșterea producției de preparate farmaceutice (+18,9%; contribuția la creșterea industriei de +0,2 p.p.).

În același timp, în ianuarie-octombrie 2019, ramuri industriale importante și-au restrâns volumul producției, stăgând evoluția sectorului industrial. Industria ușoară, ce produce circa 14% din producția industrială, a înregistrat în ianuarie-octombrie 2019 o descreștere medie de circa 11%, ce a avut un efect total de circa -1,7 p.p. asupra sectorului industrial. Descreșterea industriei ușoare a fost determinată de scăderea pronunțată a celor 3 sub-ramuri din care e constituită: fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (evoluție -8,9%; influența asupra industriei -0,8 p.p.), tăbăcirea și finisarea pieilor, fabricarea articolelor de voiaj și marochinării, harnașamentelor și încălțămintei (evoluție -17,9%; influența asupra industriei -0,5 p.p.), fabricarea produselor textile, altele decât îmbrăcăminte (evoluție -11,8%; influența asupra industriei -0,5 p.p.). Factorul de bază care a provocat aceste descreșteri a constituit diminuarea cererii externe, produsele industriei ușoare fiind exportate în proporție de circa 79%.

Industria lactatelor își continuă trendul negativ. Această industrie a scăzut cu 5,8% în perioada analizată și a influențat rezultatul sectorului industrial cu -0,2 p.p. Scăderea respectivă este legată de situația nefavorabilă din sectorul zootehnic (scăderea continuă a efectivului de vaci, ovine și caprine și, respectiv, a producției de lapte, concentrarea efectivului de animale în sectorul casnic), precum și de imposibilitatea certificării calității producției animaleiere pentru export în Uniunea Europeană, ceea ce limitează dezvoltarea ramurii.

De asemenea, o contribuție negativă esențială la rezultatul sectorului industrial au avut următoarele ramuri: fabricarea sticlei și articolelor din sticlă (-14,8%, influența asupra industriei -0,3 p.p.); fabricarea de mașini și utilaje pentru agricultură și exploatarea forestieră și altor utilaje cu destinație specifică (influența asupra industriei -0,2 p.p.).

Victor URSU

Premier: negocierile cu FMI decurg bine, iar momentele critice au fost excluse din discuții

Negocierile Guvernului cu Fondul Monetar Internațional (FMI) decurg bine, iar momentele critice anunțate în toamna anului 2019 (privind o posibilă pauză în relațiile cu FMI – “I.”) au fost excluse din agenda discuțiilor. Despre aceasta prim-ministrul Ion Chicu a comunicat luni, în cadrul unei conferințe de presă, după întâlnirea cu președintele statului și speakerul Parlamentului.

Potrivit agenției INFOTAG, el a spus că în această săptămână se va încheia vizita misiunii FMI, iar detaliile negocierilor vor fi prezentate miercuri într-o conferință de presă.

“Probabilitatea ca actualul program să fie finalizat cu succes în martie, așa cum era planificat, este mai mare decât la începutul vizitei misiunii FMI”, a spus Chicu.

După cum a informat anterior INFOTAG, în noiembrie 2019, premierul a spus că autoritățile R. Moldova intenționează să investească sume importante de bani în sfera socială, iar cooperarea cu partenerii externi este privită prin prisma intereselor naționale, de aceea, dacă FMI prezintă flexibilitate, atunci cooperarea va continua, iar în caz contrar ar putea surveni o pauză.

ANRE va reveni la plafonarea prețurilor la carburanți

Până la sfârșitul săptămânii, va fi finalizat proiectul de modificare a legii pentru revenirea la plafonarea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a prețurilor la carburanți. Potrivit agenției INFOTAG, despre aceasta a declarat luni prim-ministrul Ion Chicu, în cadrul unei conferințe de presă după întâlnirea cu președintele statului și speakerul Parlamentului.

Potrivit lui, Comisia guvernamentală de monitorizare a prețurilor a efectuat o analiză a rezultatelor modificărilor legislative și a ajuns la concluzia că practica când operatorii, dar nu ANRE, stabilesc prețurile la carburanți de sine stătător nu este una bună.

“Legislația prevede o rentabilitate de 10%, însă noi nu avem nicio pârgie ca să vedem cheltuielile operatorilor. Și aici ei au o mare flexibilitate, mai ales la majorarea prețurilor. Se mai întâmplă și diminuări, ca săptămâna trecută, dar vrem să revenim la stabilirea plafonului de către autoritatea de reglementare a pieței”, a spus Chicu.

INFOTAG precizează: Modificările legislative, conform cărora operatorii stabilesc de sine stătător prețurile la carburanți, au fost adoptate la sfârșitul anului 2018, iar în martie 2019 ANRE a aprobat o nouă metodologie de formare și aplicare a prețurilor, luând în considerare costurile și rentabilitatea anuală de până la 10%.

Moldova, România și Bulgaria lansează o platformă comună pentru promovarea sectorului vinicol

Moldova, România și Bulgaria lansează platforma electronică comună WINET pentru promovarea sectorului vinicol. Primele 10 companii vinicole moldovenești au semnat vineri un acord de cooperare cu Agenția de Investiții pentru a se alătura platformei.

Potrivit agenției INFOTAG, directorul Agenției de Investiții, Rodica Verbeniuc, a declarat la lansarea WINET la Chișinău că platforma este un instrument de comunicare directă și eficientă cu consumatorii, care permite vinificatorilor să-și promoveze gratuit producția și să devină mai cunoscuți pe piețele externe.

“Sperăm că proiectul ne va permite să schimbăm abordarea față de cooperare și să sporim eficiența comunicării cu potențialii consumatori și rețelele de distribuție din cele trei țări din regiune, precum și să creștem volumul vânzărilor”, a spus ea.

Potrivit Ambasadorului României în R. Moldova, Daniel Ioniță, platforma WINET este creată pentru a ajuta grupurile țintă ale sectorului vinicol să stabilească contacte, ceea ce contribuie la apropierea RM de UE și se încadrează în politicile statului român.

Ambasadorul Bulgariei în R. Moldova, Evgueni Stefanov Stoytcev, consideră că experții și reprezentanții sectorului vinicol din cele trei țări trebuie să stabilească un schimb de experiență și să-și unească eforturile pentru îmbunătățirea competențelor în această industrie.

Secretarul de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii, Iuliana Drăgălin, a spus că turismul vinicol are cel mai mare potențial dintre toate tipurile de turism din Moldova, prin urmare, aceasta este una dintre prioritățile Strategiei de dezvoltare “Moldova 2020” și a proiectului de strategie “Moldova 2030”.

Platforma este lansată de trei țări, iar R. Moldova este liderul proiectului și partea responsabilă. Lucrările la platformă au început în aprilie anul trecut și sunt prevăzute pentru 12 luni. Bugetul proiectului este de 686,9 mii euro.

Participanții la platformă vor primi acces la o rețea de producători și exportatori, care unește 114 companii vinicole din regiunea bazinului Mării Negre. Acest lucru va permite companiilor să faciliteze accesul la rețelele internaționale de distribuție și va oferi posibilitate de a încheia direct contracte de cooperare. În plus, proiectul include activități pentru schimb de experiență.

Consiliul SA «JLC»

a aprobat hotărârea privind convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acestora, pe 24 februarie 2020 în sala festivă situată în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 90. Înregistrarea acționarilor de la 13-00 până la 13-55. Începutul adunării 14-00.

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Cu privire la contractarea creditelor de către societate.
2. Cu privire la transmiterea în gaj/ipotecă a bunurilor societății.
3. Desemnarea și împuternicirea persoanei autorizate cu dreptul de a semna contractele de credit, cesiune, fidejusiune, gaj/ipotecă și alte contracte și documente legate de valorificarea creditelor și constituirea garanțiilor.
4. Cu privire la solicitarea de la persoane terte a acordului privind gajarea bunurilor acestora și constituirea fidejusiunilor intru asigurarea executării obligațiilor viitoare ale societății.
5. Autentificarea semnăturilor Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale.

Lista acționarilor este întocmită la situația de 04 februarie 2020. Toate materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor vor fi expuse cu 10 zile înainte de ținerea ei, în anticameră de la 11-00 până la 13-00 pe adresa mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 90.
Acționarii se vor prezenta cu actele ce vor confirma identitatea lor, iar reprezentanții cu procura întocmită în conformitate cu legislația în vigoare și actul de identitate.
Cu respect, Consiliul Societății

S.A. “Acord”

anunta actionarii despre convocarea adunarii generale pe data de 20 martie 2020 pe adresa: s. Recea, raionul Riscani, sediul S.A. “Acord”, începutul adunării la ora 10-00, înregistrarea la ora 9-00.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea rapoartelor organelor de conducere pe anul 2019.
2. Aprobarea raportului comisiei de cenzori pe anul 2019.
3. Distribuirea venitului, plata dividendelor pe anul 2019.
4. Aprobarea business –planului si repartizarea venitului pentru activitatea societatii in anul 2020
5. Despre alegerea organului executiv al Societatii.
6. Despre petrecerea controlului audit.

a. Începutul înregistrării – 9-00
b. Lista acționarilor a fost verificată la data de 14 februarie a. 2020
c. Acționarii pot face cunostinta cu materialele cu privire la adunarea generala de pe data de 2 martie a. 2019 de la orele 13-00 – 17-00 in oficiul Societatii.

“Pro Invest Capital” S.A.

COMUNICAT INFORMATIV

La data de 28.01.2020 a avut loc ședința Consiliului Societății “Pro Invest Capital” S.A. cu prezența membrilor, cvorum 100%. Prin voturi unanime la ședința

S-AU APROBAT URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

1. Se aprobă încheierea de către “Pro Invest Capital” S.A. a tranzacției de proporție de cumpărare a valorilor mobiliare de stat (VMS), în volum de până la 1 400 000 MDL (prețul cumpărării), conform prevederilor prezentei hotărâri.
2. Tranzacția de proporție poate fi efectuată prin intermediul mai multor tranzacții de cumpărare a VMS, cu respectarea următoarelor cerințe: scadența maximă a VMS – 364 zile.
Valoarea totală a activelor societății conform situațiilor financiare din 30.09.2019: 3 472 750 lei.

BCR Chișinău SA

Licitație cu privire la selectarea unei companii pentru efectuarea auditului în domeniul activităților/ operațiunilor externalizate

04.02.2020

Cu referire la art. 30 din Regulamentul BNM privind externalizarea activităților și operațiunilor băncii nr. 241, din 03 noiembrie 2011, Banca Comercială Română S.A., solicita oferta de participare la licitație în plic închis organizată în perioada 04.02.2020-28.02.2020, pentru efectuarea auditului în domeniul activităților/ operațiunilor externalizate.

CONDIȚII DE PARTICIPARE: Toți participanții la selecție trebuie să îndeplinească cel puțin următoarele condiții de calificare:

- Nu i-a fost retrasă aprobarea Băncii Naționale a Moldovei în contextul respectării prevederilor cadrului legal aferent activității băncilor și/sau domeniul auditului al băncii din ultimii 3 ani;
- Cel puțin un membru al echipei societății de audit are o experiență în domeniul activităților/ operațiunilor externalizate;
- Societatea de audit trebuie să prezinte băncii, raportul final privind auditul în domeniul adecvării și implementării politicilor și procedurilor interne ale BCR Chișinău SA (băncii) în domeniul activităților externalizate în termen de până la 01.05.2020 pentru perioada auditată de 01.01.2019-01.01.2020.

Scopul auditului constă în evaluarea adecvării și implementării politicilor și procedurilor interne ale Băncii și modul de gestionare a riscurilor și incidentelor aferente externalizării, pentru perioada 01.01.2019 – 01.01.2020, din perspectiva conformității cu standardele Băncii Naționale.
Anexa 1 privind intenția de participare la licitație și caietul de sarcini privind efectuarea auditului în domeniul activităților/ operațiunilor externalizate vor fi remise companiilor care vor prezenta interes pentru participare la licitație.
Ofertele vor fi prezentate în limba română și întocmite într-un singur exemplar.
Pe fiecare plic se va scrie citet denumirea și sediul ofertantului.
Ofertele vor fi depuse la sediul organizatorului concursului până la data de 28.02.2020, ora 17.00, pe adresa: mun. Chisinau, str. A. Puskin 60/2, BCR Chisinau S.A.
Persoana de contact:
Angela Șoitu, tel. 022852535.

SA „Dacia-LV”

La data de 31 ianuarie 2020 s-a petrecut adunarea generală extraordinară a acționarilor la care

S-AU APROBAT URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

1. S-a aprobat încetarea înainte de termen a mandatului membrilor Consiliului societății în exercițiu.
2. S-a ales noua componentă al Consiliului societății și s-a stabilit cuantumul remunerației.
3. S-au autentificat semnăturile Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale de către comisia de cenzori.

Hotărârile s-au aprobat cu majoritatea voturilor în conformitate cu legislația în vigoare.
Cu respect, Consiliul Societății

S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”

informează că, în data de 30.01.2020, a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor societății (cu participarea acționarului), la care a fost prezent reprezentantul unicului acționar, care deține 100% din acțiunile cu drept de vot (cvorum 100%).

ADUNAREA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ A ACȚIONARILOR A LUAT URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

1. Se încetează înainte de termen împuternicirile membrilor Consiliului societății și ale Comisiei de cenzori;
2. Se stabilește cuantumul retribuției lunare a muncii membrilor Consiliului Societății, a reprezentantului statului și ai membrilor Comisiei de cenzori în mărime de trei salarii minime pe țară, determinate în condițiile Legii nr. 1432/ 2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim;
3. Se aleg, în calitate de membri ai Consiliului Societății următoarele persoane:

- Ivancov Andrei, Șef Direcție securitate economică și gestiunea riscurilor, Agenția Proprietății Publice;
- Cușnir Serghei, consultant principal al Direcției securitate economică și gestiunea riscurilor, Agenția Proprietății Publice;
- Borosan Constantin, expert în domeniul eficienței energetice, GFA Consulting Group GmbH.
- Vieru Octavian, șef adjunct Direcție contencios și control al legalității, Ministerul Finanțelor.
- Chilaru Natalia, șef Direcție relații funciare și bunuri imobile, Agenția Proprietății Publice.
- Mardari Serghei, șef Direcție planificare, analiză și evaluare, Agenția Proprietății Publice.
- Mamei Marian, șef Direcție infrastructura calității și securitate economică, Ministerul Economiei și Infrastructurii.

4. Se aleg, în calitate de membri ai Comisiei de cenzori următoarele persoane:

- Renchez Galina, consultant superior în Direcția planificare, analiză și evaluare, Agenția Proprietății Publice;
- Paleșchi Anastasia, șef Direcție financiară, Agenția Proprietății Publice;
- Berdan Lilia, consultant principal în Direcția evidența patrimoniului public, Agenția Proprietății Publice;
- Vizir Ala, consultant principal al Direcției reglementarea contabilității și auditului în sectorul corporativ, Ministerul Finanțelor;
- Nicolai Olari, consultant principal în Direcția politici în domeniul energetic, Ministerul Economiei și Infrastructurii.

Stimate acționar „Velist” S.C.A.!

Consiliul „Velist” S.C.A. a luat decizia la 28.01.2020 de a plăti dividende intermediare suplimentare pe anul 2019 în suma de 117831,02 lei sau 0,423 lei per acțiune.
Organul executiv „Velist” S.C.A., tel.: 069201676

Stimate acționar al “DAAC-VICTORIA” S.A.!

În temeiul deciziei Consiliului societății din 30.01.2020, organul executiv al societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care se va desfășura pe data de 20.02.2020 pe adresa: str. Calea Leșilor, 10, mun. Chișinău.

ORDINEA DE ZI:

1. Privind înregistrarea valorilor mobiliare ale emitentului “DAAC-Victoria” SA pe piața reglementată.
2. Privind aprobarea Codului de Guvernanță Corporativă a Societății.
3. Privind autentificarea procesului verbal.

Începutul înregistrării: 09-30.
Începutul adunării: 10-00.
Lista acționarilor, cu dreptul de a participa la adunarea generală este întocmită la data de 31.01.2020.
Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi a adunării generale începând cu data de 10.02.2020 r. pe adresa: str. Calea Leșilor, 10, mun. Chișinău, în zilele de lucru de la 16-00 până la 17-00.
Acționarii vor avea asupra lor pașaportul sau buletinul de identitate, extrasul din registru, iar în cazul transmiterii dreptului de vot – procură autentificată în modul stabilit.

Consiliul SA «Lucefărul-Service»

a aprobat hotărârea privind convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acestora, pe 24 februarie 2020 pe adresa mun. Chișinău, str. Gr. Vieru, 22/1, of. 58. Înregistrarea acționarilor de la 10-00 până la 10-25. Începutul adunării 10-30.

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Cu privire la transmiterea în gaj/ipotecă a bunurilor societății.
2. Cu privire la împuternicirea administratorului societății cu dreptul de a semna contractele de gaj/ipotecă, acordurile adiționale la acestea și alte documente solicitate de bancă.
3. Autentificarea semnăturilor Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale.

Lista acționarilor este întocmită la situația de 04 februarie 2020. Toate materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor vor fi expuse cu 10 zile înainte de ținerea ei, de la 11-00 până la 13-00 pe adresa mun. Chișinău, str. Gr. Vieru, 22/1, of. 60.
Acționarii se vor prezenta cu actele ce vor confirma identitatea lor, iar reprezentanții cu procura întocmită în conformitate cu legislația în vigoare și actul de identitate.
Cu respect, Consiliul Societății

Consiliul „TERMOELECTRICA” SA

anunță convocarea Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor pentru data de 18.02.2020 cu prezența acestora, pe adresa mun. Chișinău, str. Tudor Vladimirescu, 6. Înregistrarea acționarilor – 14:30-15:00. Începutul Adunării – ora 15:00,

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Cu privire la încetarea înainte de termen a împuternicirilor membrilor Consiliului societății și ai Comisiei de cenzori.
2. Cu privire la stabilirea cuantumulului retribuției muncii membrilor Consiliului societății, Comisiei de cenzori și a reprezentantului statului.
3. Cu privire la alegerea membrilor Consiliului societății și ai Comisiei de cenzori.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru Ordinea de zi a Adunării în zilele de lucru, începând cu 08.02.2020, între orele 8.00 și 17.00, în incinta sediului societății: mun. Chișinău, str. Tudor Vladimirescu 6, Anticamera.
La înregistrare, acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acestora – și procura perfectată în conformitate cu prevederile legislației. Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor va fi întocmită la data de 03.02.2020.

“MOLDASIG” S.A.

ÎN TEMEIUL:

- Hotărârii CNPF nr. 31/16 din 22.07.2019 referitor la administrarea “MOLDASIG” S.A.;
- Raportului de evaluare a valorilor mobiliare nr. 04/2019 din 25.09.2019 întocmit de „ICF-CONSULTING-SERVICE” S.A.,
- Art. 29 al Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 – Cu privire la asigurări,

“MOLDASIG” S.A. anunță despre expunerea la vânzare, prin intermediul pieței reglementate a Burselor de Valori a Moldovei:

1. A pachetului unic de 480.000 (patru sute optzeci mii) acțiuni ordinare, nominative, nou emise, de clasa I, la prețul inițial de 296,75 lei per acțiune. Perioada licitației: de la 23 martie 2020 până la 03 aprilie 2020.

În conformitate cu prevederile legislației în vigoare, acțiunile nou emise pot fi procurate doar de persoanele care au obținut avizul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Ежемесячный
бюллетень НКФР –
ноябрь 2019 г.

2

Решения Административного
совета Национальной комиссии
по финансовому рынку

3

Прибыльность обязательных
резервов тормозит
кредитование экономики

5

Насколько привлекателен рынок труда Молдовы для профессионалов?

Молдова заняла 86-е место из 132 в рейтинге конкурентоспособности талантов, составленном ведущей французской бизнес-школой INSEAD совместно с Google и швейцарским кадровым агентством Adecco. В нем оценивают возможность стран развивать человеческий капитал и их способность привлекать талантливых работников.

Конкурентоспособность рассчитывается в зависимости от ряда критериев – деловой среды и регулирования, открытости экономики перед иностранцами, миграции и национальных меньшинств, образования, социальной защиты, качества жизни, здравоохранения, производительности, наличия хорошо подготовленных специалистов и инноваций.

Молдова вошла в группу стран с доходами ниже среднего, куда входят также Гана, Кения, Гватемала, Египет, Кыргызстан, Марокко и другие.

Согласно отчету, в Молдове преобладает сельское население (более 57%), а городское население составляет 42,63% (по этому показателю наша страна занимает 105-е место). Зато мы можем похвастаться низкой безработицей среди граждан с высшим образованием

– 3,11%. По этому показателю мы занимаем 26-е место после таких стран, как Австрия, Бельгия, Швеция, Швейцария, Эстония. Объяснить это можно тем, что именно граждане с высшим образованием уезжают за границу на работу. Но факт остается фактом, безработица среди этой категории лиц ниже, чем более чем в 90 странах, включенных в список.

На вопрос, в какой мере политика на рынке труда помогает людям найти новое место работы или пройти курсы переквалификации, респонденты поставили оценку 2,91 (1 – никак не помогает; 7 – в большей степени). 67-е место и высокую оценку в 4,35 балла Молдова получила по разделу отношения между работником и работодателем. Что касается руководства компаниями, мы заняли 100-е место с 3,66%, что означает,

что менеджеры являются профессионалами, выбранными согласно заслугам и квалификации.

По разделу инвестиций в развивающиеся технологии, в том числе интернет, наша страна попала в самый конец списка. Создается впечатление, что учитывалась ситуация, уже не соответствующая реалиям. Количество активных резидентов Moldova IT Park достигло 525 с персоналом в размере более 9 тысяч и запланированным доходом за 2019 года на сумму 2,9 млрд леев. «У нас отмечается динамичный рост в области информаци-

онных технологий и разработки программного обеспечения – за последние три года отмечен рост в два раза. Экспорт ИТ-продукции и услуг превысил традиционные экспортные области, которые также выросли. У нас есть хорошо развитые информационные сети и хорошо обученные специалисты, которые говорят на нескольких языках. У нас есть ИТ-парки, в которых очень простой режим, и мы приглашаем инвесторов в этой области в Молдову», – сказал премьер-

Продолжение на стр.4

Курс валют
на 5.02.2020 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.6107
EUR	1	19.3893
UAH	1	0.7152
RON	1	4.0581
RUB	1	0.2804

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com

тел.: 022 22-12-87;

факс: 022 22-05-03

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Banca Națională
a Moldovei

COMISIA NAȚIONALĂ
A PIETEI FINANCIARE

Из чего состоит фактическая годовая процентная ставка (ФГПС) и что нужно знать о стоимости кредита

Читайте на стр. 4.

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

“Ediții Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

Контактный телефон – 022 22 9445,

email – gt@capital.market.md

Национальная комиссия по финансовому рынку

БЮЛЛЕТЕНЬ • 11 • 2019

РЫНОК КАПИТАЛА

ПЕРВИЧНЫЙ РЫНОК

В ноябре 2019 года в Государственном реестре ценных бумаг зарегистрировали две дополнительные эмиссии акций на сумму 35,68 млн леев, отраженные в Таблице №1.

Объем эмиссий акций в ноябре 2019 года составил 35,68 млн леев, что на 75,02 млн леев или на 67,77% меньше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Диаграмма №1).

В январе – ноябре 2019 года провели 26 эмиссий ценных бумаг на общую сумму 210,6 млн леев, что на 372,91 млн леев или на 63,91% меньше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года.

Динамика объема и количества эмиссий акций в январе – ноябре 2015 – 2019 гг. отражена в Диаграмме №2 и Диаграмме №3.

В январе – ноябре 2019 года иностранные инвестиции составили 20,44 млн леев или 9,71% от общего объема акций.

Кроме того, объем иностранных инвестиций в январе – ноябре 2019 года увеличился на 3,15 млн леев или на 18,22% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года.

СДЕЛКИ НА ВТОРИЧНОМ РЫНКЕ

В ноябре 2019 года на вторичном рынке было осуществлено 1035 сделок с корпоративными ценными бумагами на сумму 45,04 млн леев, в сделках участвовало 2,93 млн ценных бумаг.

В январе – ноябре 2019 года на вторичном рынке провели 5440 сделок на сумму 5 млрд 217,29 млн леев, что на 865,82 млн леев или на 19,9% больше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Таблица №2).

Доля сделок на вторичном рынке в ноябре 2019 года по объему и количеству сделок отражена в Диаграмме №4 и Диаграмме №5.

Кроме того, в ноябре 2019 года на вторичном рынке НКФР утвердила один проспект добровольного предложения на получение контроля над ценными бумагами (Таблица №3).

СДЕЛКИ НА РЕГУЛИРУЕМОМ РЫНКЕ

Согласно отчетам, представленным субъектами, в ноябре 2019 года на регулируемом рынке было проведено 30 сделок на сумму 16,05 млн леев, в сделках участвовало 0,22 млн ценных бумаг.

В структуре сделок максимальная доля по объему пришлась на аукционы по продаже единых пакетов – 9,51 млн леев или 59,25% от общего объема сделок на регулируемом рынке. Была также проведена 21 сделка купли-продажи на сумму 6,19 млн леев – 38,57% и две сделки в рамках предложения на получение контроля на сумму 0,35 млн леев, составляющие 2,18% от общего объема сделок на регулируемом рынке (Диаграмма №6).

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ В РАМКАХ МНОГОСТОРОННЕЙ ТОРГОВОЙ СИСТЕМЫ (МТС)

В ноябре 2019 года в рамках МТС была осуществлена одна сделка купли-продажи с 55 акциями, выпущенными SA ARRIA TRADE CORPORATION, на сумму 0,06 млн леев.

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ ВНЕ РЕГУЛИРУЕМОГО РЫНКА ИЛИ ВНЕ МТС

В ноябре 2019 года вне регулируемого рынка или вне МТС было осуществлено 1004 сделки на сумму 28,93 млн леев, в сделках участвовало 2,71 млн единиц ценных бумаг.

Исходя из структуры сделок, вне регулируемого рынка или вне МТС в ноябре 2019 года наибольшая доля приходится на сделки путем взноса ценных бумаг в уставный капитал общества с ограниченной ответственностью или юридического лица – нерезидента, составляющие 23,23 млн леев или 80,3% от общего объема сделок вне регулируемого рынка или вне МТС. Также сделки купли-продажи составили 4,90 млн леев или 16,94%, другие сделки – 0,80 млн леев или 2,76% от общего объема сделок вне регулируемого рынка или вне МТС (Диаграмма №7).

MD 2012, мун. Кишинёв,
пр-т Штефана чел Маре, 77,
тел. (373 22) 859 401; www.cnpf.md
Генеральное Управление институционального
развития и внешних отношений:
тел. (373 22) 859 430

Диаграмма №1 Объем эмиссий ценных бумаг в ноябре 2015 – 2019 гг.

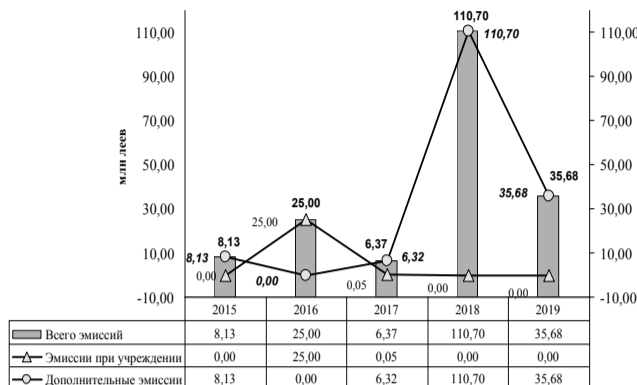

Диаграмма №2 Объем эмиссий ценных бумаг в январе – ноябре 2015 – 2019 гг.

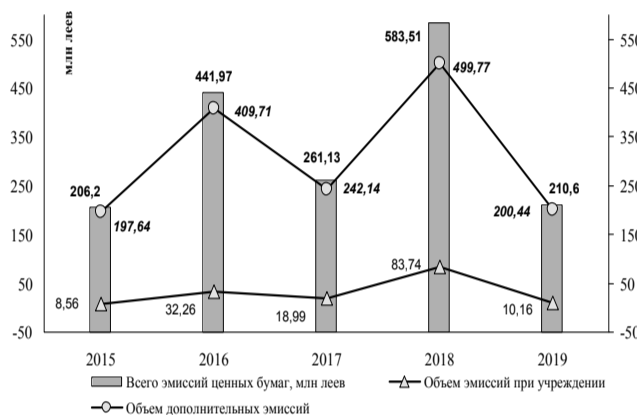

Диаграмма №3 Количество эмиссий ценных бумаг в январе – ноябре 2015 – 2019 гг.

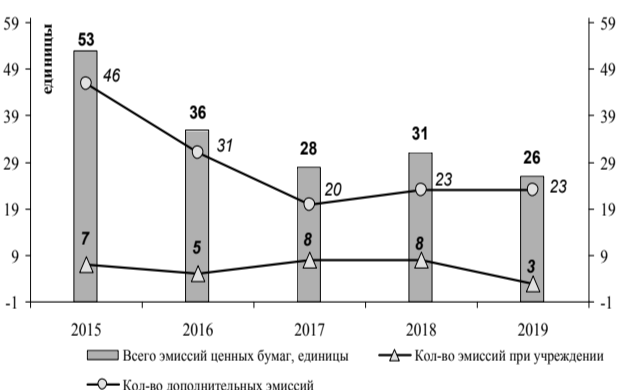

Таблица №1 Эмиссии ценных бумаг, зарегистрированные в Государственном реестре ценных бумаг (ГРЦБ) в ноябре 2019 г.

Наименование эмитента	Код ISIN ценных бумаг	Сумма эмиссии, леев	Кол-во размещенных ценных бумаг, единиц	Номинальная стоимость ценной бумаги, леев	Стоимость размещения ценной бумаги, леев
<i>Дополнительные эмиссии</i>					
BC "ENERGBANK" SA *	MD14ENER1001	35 675 200	713 504	50	50
FPC "VOIEVOD" SA	MD14VOEV1003	5 500	275	20	20
Всего		35 680 700			

*Акции, выпущенные на основании ст. 521 Закона №202/2017 о банковской деятельности

Таблица №2 Показатели объемов сделок с корпоративными ценными бумагами в январе – ноябре 2018 – 2019 гг.

январь – ноябрь	Регулируемый рынок		Многосторонняя торговая система (МТС)		Вне регулируемого рынка или МТС		Всего вторичный рынок	
	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев
2018	272	1929,27	85	46,65	6809	2375,55	7166	4351,47
2019	175	3269,05	43	2,22	5222	1946,02	5440	5217,29

Таблица №3 Добровольные предложения о получении контроля над ценными бумагами в ноябре 2019 г.

Решение НКФР	Дата опубликования в Monitorul Oficial	Наименование оферента	Данные о ЦБ, составляющих объект предложения			
			Наименование эмитента	Номинальная стоимость, леев	Предложенная цена, леев	Кол-во акций, составляющих объект предложения
№55/2 от 18.11.2019	22.11.2019	Руслан Бумбу, Валентина Бумбу, Думитру Бумбу, Мария Бумбу, SRL VIN -SELECT	SA PLAI-FRUCT	6,00	6,00	22 817

Диаграмма №4 Структура сделок на вторичном рынке, ноябрь 2019 г. (по объему сделок)

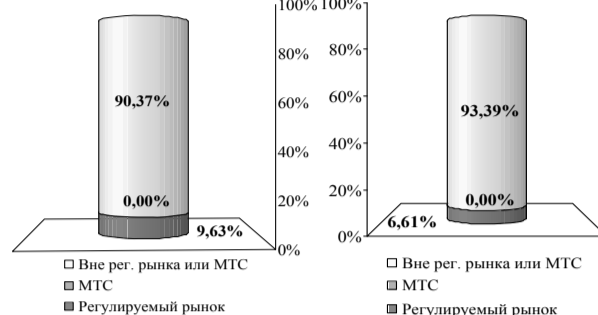

Диаграмма №5 Структура сделок на вторичном рынке, ноябрь 2019 г. (по количеству сделок)

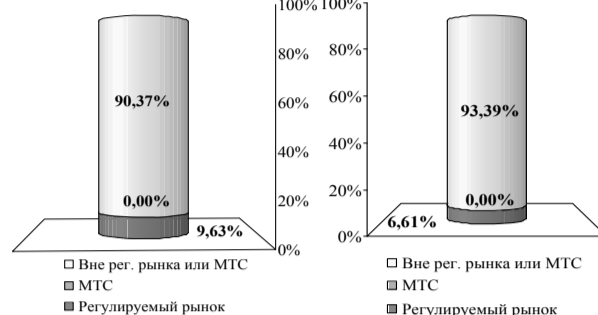

Диаграмма №6 Структура сделок на регулируемом рынке в ноябре 2019 г.

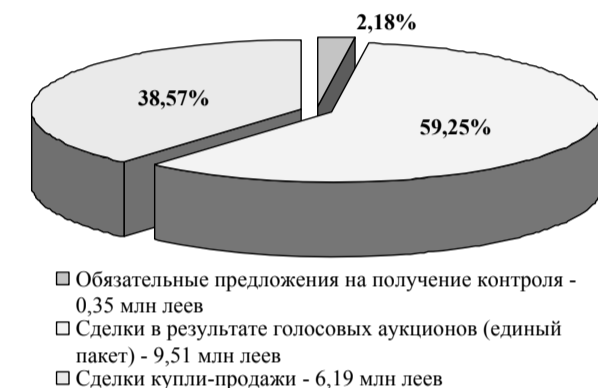

Диаграмма №7 Структура сделок вне регулируемого рынка или вне МТС в ноябре 2019 г.

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания 3 февраля Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

РЕГУЛИРОВАНИЕ:

- Внес изменения в Положение об электронной обработке документов обязательного страхования автогражданской ответственности, в целях придания прав/обязанностей (исходя из положений первичного законодательства – Закон №407/2006 о страховании), приходящихся на управление договорами обязательного страхования автогражданской ответственности и распределяющих их лиц, таких как страховые/перестраховые брокеры.

АВТОРИЗАЦИЯ

- Разрешил реорганизацию SA ORMOTEX из мун. Кишинева путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью.
- Утвердил регистрацию в Государственном реестре ценных бумаг исключение ценных бумаг, выпущенных ранее акционерными обществами:
 - TOT, в количестве 20000 простых именных акций, в результате ликвидации;
 - IRIS V. T., в количестве 100 простых именных акций, в результате ликвидации;

- MAIESTRIE-REPAR, в количестве 100 простых именных акций, в результате реорганизации путем преобразования в SRL FLOXAL PLUS ÎCS.

- Утвердил назначение Сергея Чернева на должность управляющего Страховым агентом ASIG-URS SRL и Анны Черновой исполняющим обязанности главного бухгалтера.
- Выдал разрешение на проведение внешнего аудита в SA GARANȚIE SA Аудиторской фирмой MOLDAUDITING SRL.
- Предварительно утвердил в качестве субъекта аудита компании AUDIT SEDAN SRL и членов ее команды для проведения внешнего аудита в MOLDA SIG SA.
- Отозвал лицензию Предприятия с иностранным капиталом WVP BROKER DE ASIGURARE SRL на право осуществления посреднической деятельности в страховании, в связи с добровольным прекращением посреднической деятельности.
- Отозвал лицензию АЕІ SATUL NOU на право осуществления деятельности в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций категории «А», в связи с добровольной сдачей лицензии.
- Выдал трастовой компании BV FIDUCIAR INVEST SA предварительное согласие на приобретение государственных ценных бумаг.
- Утвердил цену продажи, согласно актам переоценки ценных бумаг, принадлежащих доверительным управляющим BV FIDUCIAR INVEST SA, ECON-RENAȘTERE SA и COMPANIA FIDUCI-

ARĂ A FERROVIARILOR SA, которые выставляются на продажу в порядке, установленном ст. 146¹ частью (2) Закона №171/2012.

НАДЗОР

- Приостановил права голоса акций в капитале Инвестиционного общества PRO INVEST CAPITAL SA, принадлежащих ÎCS NORD-ACTIV SRL, в размере, превышающем 10% от уставного капитала данного инвестиционного общества. Таким образом, косвенный держатель 955 733 (97,92%) акций с правом голоса в уставном капитале указанного общества обязан в течение трех месяцев получить разрешение НКФР на их приобретение или провести отчуждение косвенного владения. В противном случае, по истечении установленного срока вступят в силу положения ст. 40¹ Закона №171/2012 о рынке капитала.
- Вынес предупреждение и предписание 34 организациям небанковского кредитования привести свою деятельность в соответствии с требованиями к размеру минимального уставного капитала и/или уведомить НКФР об осуществлении соответствующих записей в Реестре авторизованных организаций небанковского кредитования.
- Повторно предписал управляющим 26 ссудо-сберегательных ассоциаций принять меры для отчуждения ценных бумаг, выпущенных SA CORPORAȚIA DE FINANȚARE RURALĂ, в течение 10 дней. Также принято решение прекратить банковские операции на текущих и депозитных счетах указанных ассоциаций до их полного соответствия требованиям законодательства.

Пресс-служба НКФР

Давос – о мировой экономике

Если мы стремимся выйти на мировые рынки, намерены увеличить экспорт в страны ЕС, если наши вина появились в ресторанах Китая, а в сельском хозяйстве появилась техника, управляемая через спутник, то есть появились все признаки современной экономики, значит, совершенно естественно, что мы интересуемся тем, что происходит в Давосе – кто приехал на форум, о чем там говорили, каковы настроения на сегодняшний день и каковы перспективы на ближайшие годы.

Традиционно каждый год в Давосе собираются около 3 тысяч участников форума со всего мира. В этом году кто-то насчитал 116 миллиардеров, а среди гостей были президент США Дональд Трамп, президент Бразилии Жаир Болсонару, главы правительств, в том числе Ангела Меркель и итальянский премьер-министр Джузеппе Конте. То, что происходит сейчас в Давосе, вышло за рамки формата, задуманного вначале инициатором встречи Клаусом Швабом, в том числе в том, что касается всего спектра проблем, поднятых выступающими. Если мы говорим об экономическом форуме, то темы обсуждений вышли за пределы исключительно экономики. Много говорилось о климатических изменениях, о социальном неравенстве, о борьбе с бедностью и даже о депрессии и одиночестве – явлениях, которые рассматривали как механизмы, имеющие серьезное значение для экономического развития мира.

Обычно дискуссии предваряются опросами или анкетами, в ответах на которые можно увидеть образ экономики завтрашнего дня. Согласно опросам, проведенным компанией PricewaterhouseCoopers (PwC), более половины исполнительных директоров компаний прогнозируют замедление темпов роста мировой экономики в 2020 году. Такие прогнозы поддержаны и низкими оценками Международного валютного фонда, особенно когда речь заходит об экономике Китая.

Согласно этому опросу, доля директоров компаний, предсказывающих охлаждение темпов роста мировой экономики, в этом году выросла в 10 раз, по сравнению с 2018 годом, сообщает Bloomberg. По информации этого агентства, «это означает, что более половины из 1581 опрошенных исполнительных директоров из 83 стран считают, что нас ожидает спад. Особенно много пессимистично настроенных среди руководите-

лей компаний в Северной Америке и Западной Европе – 63 и 59% соответственно.

«Никогда еще с 2012 года, когда мы стали задавать этот вопрос, среди руководителей компаний не было так много пессимистично настроенных респондентов. (...) Нас ожидает замедление мировой экономики, а кроме того, инструменты, которые могут предотвратить вероятную мировую рецессию, ограничены», – как отмечается в сообщении PwC.

В 2020 году риск неопределенности в отношении перспектив экономического роста оказался на третьем месте в списке основных угроз для бизнеса, уступив место торговым конфликтам (еще один риск, которому руководители компаний стали уделять повышенное внимание) и чрезмерному регулированию, которое неизменно лидирует в рейтинге. Кроме того, респонденты высказывают растущее беспокойство в связи с киберугрозами, а также изменением климата и ущербом, который наносится окружающей среде, отмечают в PwC.

Возвращаясь к оценкам МВФ, опубликованным накануне Давосского форума, надо отметить, что несмотря на скромный рост экономики, неопределенность, связанная с напряженными отношениями между США и Китаем, и небольшой рост в Индии окажут сильное давление на мировую экономику в этом году.

Deutsche Welle, цитируя эти данные, сообщает, что «рост мировой экономики в 2020 году оценивается в 3,3 процента, что на 0,1 процента ниже оценки, данной в отчете за октябрь. Все же, показатели МВФ на 2020 год указывают немного более уверенный рост, чем в 2019 г.»

Глава МВФ Кристалина Георгиева предупредила, что рост в 2020 году находится под угрозой в связи с политическими протестами в ряде стран, напряженностью между США и Ираном, торговой войной между Вашингтоном и Пекином.

МВФ отмечает, что прогнозы фонда зависят от того, удастся ли «избежать дальнейшей эскалации нерешенного спора между США и Китаем. Политические ошибки на этом этапе могут еще сильнее ослабить и без того хрупкую мировую экономику», – говорится в отчете МВФ.

Ожидаемое замедление темпов роста индийской экономики также является источником серьезной угрозы для мировой экономики, и, по мнению МВФ, этот фактор является основным для пересмотра прогнозов в сторону понижения.

«Мы пытаемся свикнуться с мыслью, что повышенный уровень неопределенности станет нормальной ситуацией. Сейчас мы наблюдаем определенные признаки стабилизации, но до точки невозврата еще далеко», – отметила Георгиева, обратив внимание на то, что «торговые споры между ЕС и США также представляют угрозу для роста мировой экономики». МВФ снизил прогнозы в отношении ВВП для стран зоны евро в этом году на 0,1%, до 1,3%, сохранив прогноз на 2021 год на уровне 1,4%, включенный в октябрьский отчет.

Хотя наша страна далеко не полностью интегрирована в мировую экономику, прогнозы экономического развития Молдовы, безусловно, учитывают мировые тенденции. Отсюда и важность дискуссий в Давосе, их тональность в отношении экономических и социальных проблем, а также ситуации в отношениях между крупными экономическими державами планеты.

Несмотря на то, что Молдова не была представлена в этом году в Давосе, международные проблемы, озвученные там, касаются и нас. Проблемы и приоритетные задачи. Это касается и желания усвоить направление экономического развития, и ответственности за решение социальных проблем и даже дымовой завесы, нависающей над нашей столицей по утрам.

Константин ОЛТЯНУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.
E-mail: info@cnfp.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. «О Национальной комиссии по финансовому рынку», Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; BC "Victoriabank" S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет IBAN MD24VI000002251311138MDL

Вниманию акционеров КБ «Moldindconbank» А.О.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ

29.01.2020 г., в здании банка по адресу: мун. Кишинэу, ул. Арменяскэ, 38,5 этаж было проведено внеочередное Общее собрание акционеров КБ «Moldindconbank» А.О. в очной форме.

В РЕЗУЛЬТАТЕ РАССМОТРЕНИЯ ВСЕХ ВОПРОСОВ ПОВЕСТКИ ДНЯ, ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ БАНКА:

1. Решило досрочно прекратить полномочия Совета КБ «Moldindconbank» А.О., избранного решением очередного годового Общего собрания акционеров Банка от 28.06.2019 г. (протокол №02) и избрало в качестве членов Совета КБ «Moldindconbank» А.О. на срок 4 (четыре) года следующих лиц: Nikolov Nikolay, Stepic Herbert, Barlagiannis Nikolaos, du Breil de Pontbriand Gaël, Jean-Marie, Ghislain, Gérard, Higgins Thomas Michael, Basunia Tamjid Hossain, Spînu Ana.
2. Утвердило размер оплаты труда, вознаграждений и компенсаций членов Совета КБ «Moldindconbank» А.О., с применением начиная с 01.03.2020 г.
3. Утвердило изменения в Устав Коммерческого Банка «Moldindconbank» А.О.
4. Утвердило изменения в Регламент Совета КБ «Moldindconbank» А.О.

Правление КБ «Moldindconbank» А.О.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpresa: 67770. Poșta Moldovei: PM21700
Издатель:
Instituția Publică Ediția Periodică
CAPITAL MARKET
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель:
Национальная Комиссия по финансовому рынку
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Лилия АЛКАЗЭ

Прием объявлений и отчетов:
ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Александри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL
BC "Victoriabank", S.A., fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".
Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы.
Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup" SRL

Какие элементы включает ФГПС?

Убедись, что ты их точно понимаешь!

- Процентная ставка
- Комиссионные
- Сборы
- Страхование
- Срок займа

¹ Закон № 202 о кредитных договорах с потребителями от 12.07.2013

Фактическая годовая процентная ставка Во сколько обходится кредит...

➤ Как выбрать кредит?

Стремясь привлечь клиентов, учреждения, готовые давать займы, по-разному представляют нам стоимость кредита в своей рекламе. Предположим, мы хотим взять заем в размере 1.000 леев сроком на год с началом выплаты со второго месяца. На каком из следующих предложений стоит остановить свой выбор?

1. Ежемесячная выплата, равная 100 леям (ФГПС = 42%)
2. Годовая процентная ставка, равная 10%, без других комиссионных (ФГПС = 10.47%)
3. Нулевая процентная ставка с ежемесячной комиссией за управление кредитом, равной 2% (ФГПС = 26.8%)

Разумеется, каждому из нас хочется получить кредит, стоимость которого окажется ниже за совокупный период. Но как определиться с выбором кредита, когда предложения представлены по-разному?..

➤ Что такое ФГПС?

Сравнить несколько кредитных предложений поможет **фактическая годовая процентная ставка** или **ФГПС**. Она включает все платежи по займу в виде годового процента от общей суммы кредита. В гипотетической ситуации, представленной выше, у второго предложения самая низкая ФГПС, следовательно, оно самое выгодное.

Итак, чтобы многочисленные предложения не сбивали нас с толку и чтобы мы не упустили из виду прочие комиссионные и сборы, связанные с займом, следует обратить внимание на **ФГПС** – самый эффективный инструмент для сравнения продуктов, предлагаемых различными кредиторами.

➤ Как узнать, сколько составляет ФГПС?

ФГПС применима ко всем кредитным продуктам – потребительским кредитам, небанковским займам, ипотечным кредитам, лизингу или кредитным картам. Закон обязывает тех, кто рекламирует кредиты, указывать **ФГПС** каждый раз, когда они представляют общую стоимость кредита. Более того, перед подписанием договора о займе кредитор обязан сообщить нам, сколько составляет **ФГПС**. Не следует путать ФГПС с процентной ставкой, так как они играют разные роли в случае банковских кредитов и небанковских займов. Процентная ставка применяется при подсчете процентов, тогда как ФГПС отражает общую стоимость кредита/займа в процентном выражении.

➤ На что еще следует обращать внимание?

Поскольку уровень **ФГПС** сказывается на потребителях кредитов, мы обязаны ее потребовать. Более того, если мы считаем, что нам не хватает необходимых знаний, чтобы выбрать самый разумный кредит, тогда целесообразно обратиться к друзьям или родственникам, которые в состоянии помочь нам. Люди, хуже знакомые с тонкостями финансовой системы, скорее могут попасться на удочку учреждениям и организациям, предлагающим слишком дорогие или же просто не соответствующие их потребностям кредиты. Необходимо уяснить, что кредит с самой низкой **ФГПС** обойдется нам дешевле всего.

Представители бизнеса настаивают на упрощении процедуры привлечения в Молдову рабочих из-за рубежа

Проблема нехватки рабочей силы стала предметом обсуждения на специальном заседании под руководством премьер-министра Иона Кику.

Как сообщили «ИНФОТАГ» в пресс-службе Кабмина, Кику отметил, что экономические агенты жалуются на дефицит трудовых ресурсов, причем, не только квалифицированных специалистов, но и рабочих, что «отрицательно сказывается на конкурентоспособности отечественных предприятий и ставит под угрозу инвестиционные намерения».

Начальник Бюро по миграции и убежищу Ольга Поалелунжэ сообщила, что национальное законодательство в отношении иммиграции иностранцев для трудоустройства в РМ претерпело изменения. В частности, упрощен режим получения виз, до 58 сокращен список стран, гражданам которых требуется въездная виза в РМ, а срок рассмотрения заявок сократился с 90 до 30-40 дней.

Однако представители деловой среды считают данные меры недостаточными. Есть опасения, что с началом проведения дорожно-строительных работ, традиционно требующих трудовых ресурсов, дефицит работников возрастет.

«Нехватка рабочей силы может поставить под угрозу реализацию намеченных целей, поэтому процесс привлечения рабочей силы из-за пределов РМ должен быть упрощен», – считают предприниматели.

Премьер-министр потребовал принять меры по упрощению процедур и сокращению сроков обработки заявок, напомнив о необходимости сохранения безопасности внутреннего рынка труда.

«Трудовые ресурсы являются локомотивом экономики, генератором добавленной стоимости и налогов, поэтому упрощение процедур будет способствовать своевременному выполнению работ по модернизации инфраструктуры и росту экономики», – считает он.

БОЛЕЕ 8 ТЫС. ВАКАНСИЙ НА РЫНКЕ ТРУДА

Согласно базе данных Национального агентства занятости населения, на 27 января 2020 года в Молдове зарегистрировано 8280 вакансий. Больше всего таких мест в Кишиневе (3021) и Бельцах (1441). По информации агентства, около 80% из них – это неквалифицированные рабочие в текстильной промышленности, в сфере производства одежды и обуви, транспортной сфере и сфере телекоммуникаций, а также на промышленных предприятиях. Например, в текстильной промышленности требуются более 2200 работников. В сфере транспорта и связи не хватает более 600 рабочих, а на промышленных предприятиях – 500 работников.

Для лиц с высшим и средним специальным образованием есть 1651 вакансия. Острая нехватка кадров есть и в здравоохранении – 300 специалистов. Также требуется около 200 учителей и 160 инженеров.

Согласно статистике, в 2018 году каждое четвертое предприятие страны испытывало нехватку кадров.

Влад БЕРКУ

Насколько привлекателен рынок труда Молдовы для профессионалов?

Продолжение. Начало на стр. 1

министр Ион Кику в ходе форума Digital Future of Global Economy.

Связь и информатика представляют собой привлекательные сферы для людей с высшим образованием, предлагающие хорошие зарплаты и перспективы роста.

Несмотря на такое развитие, согласно отчету, количество роботов в промышленности незначительно – 0,1% на 10 тыс. сотрудников.

Эксперты разместили Молдову на последних местах (125-е из 132) по разделу привлечения талантов из-за границы. Для иммигрантов из других стран Молдова не считается хорошим местом жительства. Кроме того, маловероятно улучшение экономической ситуации с помощью их усилий. Респонденты отметили, что компании мало инвестируют в тренинги по сравнению с другими странами.

Из бывших советских республик, а ныне членов ЕС, лучшую позицию занимает Эстония (24), далее следуют Латвия (33) и Литва (33), а среди стран СНГ в первой половине списка находятся Азербайджан (45), Армения (60) и Украина (66). Румыния занимает 60-е место.

В десятку самых развитых стран мира по конкурентоспособности вошли Швейцария, Соединенные Штаты Америки, Сингапур, Швеция, Дания, Нидерланды, Финляндия, Люксембург, Норвегия и Австралия.

EXPERT-GRUP: ЕСТЬ ДЕФИЦИТ НЕ ТОЛЬКО КВАЛИФИЦИРОВАННОЙ, НО И НЕКВАЛИФИЦИРОВАННОЙ РАБОЧЕЙ СИЛЫ

Независимый аналитический центр Expert-Grup в своей публикации MEGA сообщил, что

«источник угрозы экономическому росту – это ухудшение демографической ситуации наряду с ухудшением условий на рынке труда. Анализ рынка труда указывает на парадоксальную ситуацию, когда одновременно регистрируется низкий уровень занятости и безработица. Это стало следствием увеличения доли неактивного населения из-за миграции (главный фактор), старения населения (рост численности населения в возрасте свыше 60 лет) и роста незанятости в некоторых категориях населения (женщины). Такие тенденции повышают давление на рынок труда. Ухудшение условий на рынке труда происходит из-за постоянного снижения предложения рабочей силы, которое не может компенсировать рост спроса со стороны экономических агентов. Красноречивым показателем,

отражающим усиление разрыва между спросом и предложением рабочей силы, является количество вакансий. В 2016 – 2019 гг. их число удвоилось. Миграция населения привела к дефициту квалифицированной и неквалифицированной рабочей силы, что ограничивает развитие бизнеса и привлечение инвестиций. В связи с этим необходимо повысить эффективность систем прогнозирования потребности в рабочей силе со стороны фирм и придать большую гибкость системе образования. В целом требуется тесное сотрудничество между образовательной системой и работодателями, как на уровне школ/университетов и фирм, так и на уровне публичных ведомств (Министерство экономики и инфраструктуры, Министерство образования, культуры и исследований), считают в Expert-Grup.

Кредитование экономики растет благодаря низким процентным ставкам по кредитам и работе программы Prima casa.

Последние данные Национального банка Молдовы показывают, что сальдо кредитов в экономике выросло на 11% в ноябре 2019 года по сравнению с предыдущим годом, и составило 44,1 млрд леев. Сальдо кредитов в национальной валюте увеличилось на 19,5%, а в иностранной – снизилось на 0,2%. Вместе с тем пока еще банки осторожно подходят к кредитованию, учитывая высокую норму обязательных резервов и их прибыльность.

В портфеле выданных кредитов наибольшая доля – 23,6% – приходится на кредиты для торговли, далее следуют потребительские кредиты – 16,8%, кредиты на приобретение/строительство недвижимости – 15,1%, кредиты для пищевой промышленности – 8,5%. Самый интенсивный рост отмечен у кредитов на приобретение/строительство недвижимости, их объем увеличился по сравнению с ноябрем 2018 года примерно в 1,6 раза (2,3 млрд леев), что объясняется в том числе и началом работы в мае 2018 года программы Prima casa.

В ноябре 2019 года было выдано новых кредитов в леях на 12,6% больше, чем в ноябре 2018 года. Также объем новых кредитов в иностранной валюте увеличился на 15,5%. Всего в январе – ноябре 2019 года объем новых кредитов в леях вырос по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года на 24,8%, а в иностранной валюте – на 6,9%.

«Уровень покрытия кредитов депозитами составил 148,2%. Это указывает на то, что есть ресурсы для усиления кредитования, а у коммерческих банков есть необходимая ликвидность для кредитования экономики. Важным показателем, указывающим как на банковскую эффективность, так и на риски кредитования, является уровень неудачных кредитов. Они представляют собой такие долги, которые, вероятнее всего, не будут возвращены, что создает проблемы для банков-кредиторов. Доля сальдо долгов по неудачным кредитам в общем сальдо долгов по кредитам после двухлетнего роста начала снижаться с 18,5% в ноябре 2017 года (когда был отмечен максимальный уровень) до 9,5% в ноябре 2019 года», – говорится в сообщении Министерства экономики.

Снижение доли неудачных кредитов объясняется тем, что банки применяют новые процедуры (разделение «хороших» и «плохих» активов и так далее), которые ведут к сокращению неудачных кредитов.

КОМПАНИИ ЖДУТ РАЗМОРОЗКИ КРЕДИТОВАНИЯ

«В январе – октябре 2019 года отмечен рост объемов промышленного производства на 3,4%. В частности, рост обусловлен увеличением в перерабатывающей промышленности, где производство выросло на 4%. В энергетической отрасли также наблюдались положительные тенденции, хотя

рост тут составил всего 0,2%. В добывающей промышленности за январь – октябрь 2019 года зарегистрирован отрицательный результат (-2,9%) из-за постоянного спада в мае – октябре 2019 года. Несмотря на положительные показатели, промышленность Республики Молдова ожидает усиления кредитования, чтобы получить возможность увеличить производство и экспорт», – сообщили в Национальном бюро статистики.

Развитие автомобилестроительной отрасли, а также строительного сектора и рост за последние полгода в пищевой промышленности стали основными факторами, обеспечившими рост промышленности за анализируемый период.

Производство запчастей для автомобилей и двигателей стало главной отраслью, которая повлияла на рост промышленного сектора в целом. Ее доля составила 3,5%, а рост в январе – октябре прошлого года составил 36,7%. Это дало сектору в целом рост примерно в 64% (на 2,1 п. п.). Кроме того, данная отрасль продолжает расширяться благодаря развитию иностранных инвестиционных проектов за 2017 – 2019 гг. в свободных экономических зонах. Все же, надо отметить, что в последние месяцы в отрасли наблюдается замедление темпов роста. Скорее всего, это следствие снижения спроса на внешних рынках.

Рост был зарегистрирован и в промышленных отраслях, смежных с сектором строительства: производство товаров из пластика, в том числе дверей и окон выросло на 20,2%, способствуя росту промышленности на 0,7 п. п., производство цемента, извести и гипса способствовало росту промышленности на 0,3 п. п., производство металлоконструкций и изделий из металла выросло на 19,5%, способствуя росту промышленности на 0,3 п. п., производство мебели выросло на 11,3%; приведя к росту промышленности на 0,3 п. п.

РОСТ В ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ И СПАД В МОЛОЧНОЙ ОТРАСЛИ

По информации Национального бюро статистики, с сентября прошлого года пищевая промышленность вернулась к положительной тенденции, ее вклад в рост промышленного сектора составил около 1,8 п. п. (54% от общего роста). Основными отраслями, обеспечившими рост за январь – октябрь 2019 года, стали производство других продуктов питания (рост со-

ставил 29%; вклад в рост промышленности – 0,7 п. п.), переработка фруктов и овощей (рост составил 14,4%; вклад в рост промышленности – 0,6 п. п.), производство напитков (рост составил 4%; вклад в рост промышленности – 0,4 п. п.), производство хлебобулочных и мучных изделий (рост составил 7,3%; вклад в рост промышленности – 0,2 п. п.), производство и переработка мяса (рост составил 3,3%; вклад в рост промышленности – 0,2 п. п.), производство масла и жиров растительного и животного происхождения (рост составил 10,8%; вклад в рост промышленности – 0,2 п. п.).

Кроме вышеуказанных промышленных отраслей, положительный вклад в динамику промышленности внес и рост производства фармацевтических препаратов (+18,9%; вклад в рост промышленности – 0,2 п. п.).

В то же время в январе – октябре 2019 года важные промышленные отрасли сократили объемы производства, затормозив развитие промышленного сектора. Легкая промышленность (дающая около 14% всей промышленной продукции) за указанный период снизилась примерно на 11%, что отразилось снижением на 1,7 п. п. всего промышленного сектора. Сокращение в легкой промышленности обусловлено сильным спадом в трех отраслях: производстве одежды (на 8,9%; что привело к спаду в промышленности на 0,8 п. п.), производстве кожаных изделий, товаров для путешествий, обуви (на 17,9%; что привело к спаду в промышленности на 0,5 п. п.), производстве текстильных товаров, кроме одежды (на 11,8%; что привело к спаду в промышленности на 0,5 п. п.). Основным фактором, вызвавшим такой спад, стало снижение внешнего спроса.

В молочной отрасли сохраняются негативные тенденции. Спад здесь составил 5,8% за указанный период, он отразился на результатах промышленного сектора снижением на 0,2 п. п. Такой спад связан с неблагоприятным положением в зоотехническом секторе (по-прежнему сокращается поголовье скота – коров, коз и овец, при этом растет численность этих животных в домашних хозяйствах), а также с невозможностью сертификации качества продукции для поставок в Европейский союз, что ограничивает динамику сектора.

Кроме того, спад промышленного сектора был вызван падением показателей в следующих отраслях: производстве стекла и стеклянных изделий (-14,8%, что привело к спаду в промышленности на 0,3 п. п.); производстве машин и оборудования для сельского хозяйства, лесного хозяйства и оборудования специального назначения (что привело к спаду в промышленности на 0,2 п. п.).

Виктор УПСУ

Ион Кику: переговоры с МВФ идут хорошо, а критические моменты удалось исключить из дискуссий

Переговоры Правительства с Международным валютным фондом (МВФ) идут хорошо, а критические моменты, озвученные осенью 2019 г. (о возможной паузе во взаимоотношениях с МВФ – «И.»), удалось исключить из повестки дня дискуссии. Об этом премьер-министр Ион Кику заявил на пресс-конференции в понедельник, после совещания с президентом и председателем Парламента.

Как передает «ИНФОТАГ», он сказал, что на этой неделе завершается визит оценочной миссии МВФ, а на пресс-конференции в среду, 5 февраля, будут представлены детали переговоров.

«Вероятность, что действующая программа успешно будет завершена, как и планировалось, в марте, выше, чем в начале визита миссии МВФ», – отметил Кику.

Как уже сообщало агентство «ИНФОТАГ», в ноябре 2019 г. премьер-министр говорил, что власти Молдовы планируют вложить существенные инвестиции в социальную сферу, а сотрудничество с внешними партнерами рассматривается через призму национальных интересов. Поэтому, если МВФ проявит гибкость, то сотрудничество будет продолжено, а в противном случае, может наступить пауза.

Полномочия по утверждению потолка цен на топливо вернут НАРЭ

Законодательные поправки, необходимые для возврата Национальному агентству по регулированию в энергетике (НАРЭ) полномочий по утверждению потолка цен на топливо, Правительство подготовит до конца недели. Как передает «ИНФОТАГ», об этом сообщил в понедельник премьер-министр Ион Кику, после совещания с президентом и председателем Парламента.

По его словам, правительственная комиссия по мониторингу цен провела анализ результатов изменения законодательства и пришла к выводу, что практика, когда операторы, а не НАРЭ, самостоятельно устанавливают цены на топливо, плохая.

«В законодательстве предусмотрена рентабельность в 10%, однако у нас нет ни единой возможности проверить расходы операторов. Вот в этом моменте у них есть гибкость, особенно в сторону повышения цены. Бывает, как на прошлой неделе, что цена снижается, но мы хотим вернуться к установлению потолка цен регулятором рынка», – сказал Кику.

Справка «ИНФОТАГ»: Законодательные поправки, согласно которым операторы самостоятельно устанавливают цены на топливо, были приняты в конце 2018 г., а в марте 2019 г. НАРЭ утвердило новую Методологию формирования и применения цен с учетом затрат и годовой рентабельности до 10%.

Молдова, Румыния и Болгария запускают совместную платформу по продвижению винодельческого сектора

Молдова, Румыния и Болгария запускают совместную электронную платформу WINET для продвижения винодельческого сектора. Первые 10 молдавских компаний подписали на прошлой неделе соглашения о сотрудничестве с Агентством по инвестициям, чтобы присоединиться к платформе.

Как передает «ИНФОТАГ», директор Агентства Родика Вербенюк сказала на презентации WINET в Кишиневе, что платформа представляет собой инструмент прямого и эффективного общения с потребителями, он позволяет виноделам бесплатно продвигать продукцию и повышать ее узнаваемость на внешних рынках.

«Надеемся, что проект позволит изменить подход к сотрудничеству и повысит эффективность коммуникации с потребителями и сетями дистрибуции в трех странах региона, увеличит объемы продаж», – отметила она.

По словам посла Румынии в Молдове Даниела Ионица, платформа WINET создается, чтобы помочь целевым группам винодельческого сектора наладить контакт, что способствует сближению РМ и ЕС и вписывается в политику румынского государства.

Посол Болгарии в Молдове Евгений Стефанов Стойчев считает, что специалисты и представители винодельческого сектора в трех странах должны наладить обмен опытом и объединить усилия для повышения квалификации и компетентности в индустрии. Госсекретарь Министерства экономики и инфраструктуры Юлиана Дрэгэлин сказала, что винный туризм обладает самым высоким потенциалом среди всех видов туризма в Молдове. Он является одним из приоритетов стратегии развития «Молдова 2020» и в проекте стратегии «Молдова 2030».

Платформа запускается тремя странами, а Молдова является лидером проекта и ответственной стороной. Работа над платформой стартовала в апреле 2019 г. и рассчитана на 12 месяцев. Ее бюджет – 686,9 тыс. евро.

Участники платформы получают доступ к сети производителей и экспортеров, объединяющей 114 винодельческих компаний из бассейна Черного моря. Это позволит компаниям облегчить доступ к международным сетям дистрибуции и предоставит возможность напрямую заключать контракты для сотрудничества. Проект включает проведение мероприятий для обмена опытом.